

LAISVĖ

Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY

Savaitinis

Jungtinėse Valstijose\$10.00
Kanadoje\$10.00
Kitur užsienyje\$12.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 25 centai

PRICE 25 c

NO. 14

★ ★ ★ ★ ★

PENKTADIENIS, BALANDŽIO [APRIL] 7, 1978

OZONE PARK, N. Y. 11417

★ ★ ★ ★ ★

METAI 67-IEJI

KRISLAI

Krokodilo ašaros
"Darbams, o ne ginklams"
Atsilyginsime tuo patimi
Izraelio komunistų balsas
Tik pagalvokime!

A. BIMBA

Republikonų partija leidžia mėnesinį propagandinį žurnalą "First Monday." Jo kovo mėnesio laidoje partijos pirmininkas Mr. Bill Brock gailiai apverčia nūdienį likimą mūsų "vargšų" smulkiųjų vertelę (biznierių). Jų padėtis esanti nebepakeliamą. Juos visus baigia suėsti didžiosios monopolijos, o mūsų dabartinė demokratų vyriausybė nesiskubina juos gelbėti nuo sunaikinimo.

Pono Brock ašaros yra krokodilo ašaros. Jos perdėm veidmainingos. Jo vadovaujama partija yra kaip tik stambiojo kapitalo partija. Ji atstovauja kaip tik toms monopolijoms, kurios tuos Brocko apverčiančius smulkius biznierių begailestingai eda.

Kaip visais kitais, taip šiuo klausimu jokio pagrindinio skirtumo tarp demokratų ir republikonų nebuvo vakar, nėra ir šiandien. Abiejų yra ne tik darbininkų, bet ir smulkiųjų biznierių prieštai.

Šiandien visuose šios šalies liaudies sambūriuose ir saskrydžiuose vis garsiau skamba šūkis: "Pinigai darbams, o ne ginklams!" Jeigu nors pusė militarizmo reikalams biudžeto būtų panaudojama vertinai reikalingiems socialiniams reikalams—tokiais reikalams, kaip apšvieta, sveikatos apsauga, miestų atstatymas, milijonai bedarbių būtų aprūpinti darbais.

Štai kodėl šūkis "Pinigai darbams, o ne ginklams" darosi toks populiarus darbo liaudyje.

Pastebėjau, kad mūsų bičiuliai Chicago vilniečiai renka sveikinimus mūsų "Laisvės" dalininkų suvažiavimui, kuris įvyks jau kita sekmadienį (bal. 16 d.). Tam gražiam, prakilnam darbiui vadovauja mūsų judėjimo veteranas, kuris jau berods atšventė savo 90-ąjį gimtadienį, "Vilnies" redaktorius Jonas Mažeika.

Kaip žinoma, gegužės mėnesį įvyks "Vilnies" dalininkų metinis saskrydis. Mes laisviečiai pradžiam vilniečiams atsilyginti tuo patimi: pasveikinti jų suvažiavimą su parama jų laikraščiu. Laisvės mėnesio, labai gražios ir garbingos bendradarbiavimo tradicijos.

Izraelio Komunistų Partija ne tik smerkia dabartinę vyriausybės politiką, bet reikalauja, kad ji rezignuotų. Ji sako:

"Nėra jokios abejonės, kad Begino valdžia neišreiškia daugumos mūsų gyventojų valios nei politinėje, nei ekonominėje bei socialinėje sferose. Mes reikalaujame, kad jį rezignuotų ir kad būtų sudaryta nauja valdžia, kuri vykdytų realistinę, taikingą politiką. Mes reikalaujame, kad Izraelio armijos tuojau išsikraustytų iš Lebano."

Vėliausi pranešimai iš Tel

Neutroninė bomba ir Vakarų Vokietija

Šiuo tarpu Vakarų Vokietijoje lankosi Jungtinių Valstijų Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Warren M. Christopher. Jį čia prezidentas Carteris atsiuntė su svarbia misija: supažindinti Bonnos vyriausybę su Amerikos neutroninės bombos gamimo programa. Mr. Christopher laiko pasitarimus su premjeru Helmut Schmidt.

Prez. Carteris laukia iš Vakarų Vokietijos ir kitų NATO šalių šios bombos užgyrimo ir pažadėjimo ją priimti pirma, negu jis įsakytų šią naują branduolinį karą pabūklą masiniai gaminti.

Ta pati vyriausybė

Paryžius. — Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing vėl paskyrė Raymond Barre eiti premjero pareigas. Kaip žinoma, rinkimus į parlamentą laimėjo dešiniųjų partijų koalicija, tuo būdu vyriausybėje pakeitimai nereikalingi. Naujajame parlamente vyriausybė turi gana gerą daugumą balsų. Iš 491 parlamento atstovų 291 priklauso koalicijai sudarančioms partijoms.

Didžiulis prekybos deficitas

Prekybos Departamentas raportuoja, kad Jungtinių Valstijų užsieninė prekyba davė vasario mėnesį \$4.50 bilijono deficitą. Tai jau iš eilės 21-mas mėnesis kaip užsieninė prekyba neša didelį deficitą. Taipgi tai buvęs aukščiausias mėnesinis deficitas šios šalies istorijoje! Tai reiškia, kad ši šalis daugiau įvairių daiktų iš užsienio importuoja, negu eksportuoja.

Buvo vašinamas milijonieriaus jachtoje

Rio de Janeiro. — Brazilijoje lankantis Jungtinių Valstijų prezidentui Jimmy Carter su žmona Rosalyn ir dukra Amy, labai puikiam multimilijonieriaus Sergio Donado laive buvo suruošta labai šauni puota. Joje dalyvavo 30 žmonių, jų tarpe ir pats laivo savininkas. Žinoma, dalyvavo ir Brazilijos aukščieji viršininkai.

Aviv kalba apie kasdien garšiantį reikalavimą, kad Begino valdžia rezignuotų. Komunistai yra šio reikalavimo iniciatoriai.

Pasirodo, kad jau dabar Jungtinės Valstijos savo sandėliuose turi 30,000 įvairios rūšies branduolinių bombų. Jų užtekėtų kelis sykius sunaikinti visą žmoniją. Bet gaminimas naujų bombų nestojia. Kasdien pagaminama po tris naujas bombas.

Apgaudinėja liaudį tie valdžios žmonės, kurie sako, kad sustojimas gaminti naujus ginklus net keliais milijonais padidintų bedarbių armią. Kaip tik priešingai: tie bilijonai dolerių, panaudoti pravedimui socialinių programų, duotų milijonus naujų darbų ir žymiai sumažintų bedarbių skaičių.

\$850,000 papirkimui kongresmanų!

Pietų Korėjos fašistinės valdžios agentas milijonierius Tongsun Park [viduryje nuotraukos] liudija Kongreso Atstovų Rumų Etikiniame komitete.

Washingtonas. — Buvęs Pietų Korėjos fašistinio režimo agentas Jungtinėse Valstijose Mr. Tongsun Park specialiai atvyko iš Korėjos ir kovo 3 dieną liudijo apie savo veiklą ir pastangas kyšiais paveikti mūsų Kongreso narius. Jis sako, kad jis tam tikslui išleido net \$850,000!

Sekamus kongresmanus jis sako apdovanojęs kyšiais, kad jie Kongrese palaikytų jo atstovaujamo režimo Amerikos okupuota krašta. (Šiandien ten randasi gerai ginkluotų Jungtinių Valstijų 45,000 kareivių armija):

E. Ross Adair, republikonas iš Indianos
John Brademas, demokratas iš Indianos
William H. Ayres, republikonas iš Ohio
John B. Breaux, demok. iš Louisianos
William S. Broomfield, repub. iš Michigan
Kika E. de la Garza, dem. iš Texas
Edwin W. Edwards, dem. iš Louisianos
Thomas H. Foley, dem. iš Washingtono
Peter H. B. Frelinghuysen, rep. iš N. J.
Nick Galifanakis, dem. iš N. Carolinos
Cornelius F. Gallagher, dem. iš N. J.
Seymour Halpern, repub. iš N. Yorko
Richard H. Hanna, dem. iš Californijos
Lawrence J. Hogan, rep. iš Maryland
Albert W. Johnson, rep. iš Pennsylvania
Thomas S. Kleppe, rep. iš N. Dakotos
Donald E. Lukens, rep. iš Ohio
Spark M. Matsunaga, dem. iš Hawaii
John J. McFall, dem. iš Cal.
William E. Minshall, rep. iš Ohio
Chester H. Mize, rep. iš Kansas
Otto E. Passman, dem. iš Louisianos
Edward J. Patten, dem. iš N. Jersey
Melvin Price, dem. iš Illinois
John R. Rarick, dem. iš Louisianos
John J. Rooney, dem. iš New York
Edward R. Roybal, dem. iš Cal.
Frank Thompson Jr., dem. iš N. Jersey
Morris F. Udall, dem. iš Arizona
Charles H. Wilson, dem. iš Cal.

Beje, Tongsun Park sakė, kad jis paaukojo \$25,000 ir prezidento Nixono rinkiminei kampanijai.

Miesto meras bėdoje . . .

Cleveland, Ohio. — Už atstatymą policijos viršininko prieš miesto merą Dennis Kucinich pradėta smarki kampanija su tikslu jį apkaltinti ir pašalinti iš vietos. Dalykas, mat, tame, kad policijos pareigūnas Richard Hongisto merą ir jo politiką pakritikavo. Meras Kucinich nusprendė jį nusikratyti, ir pats pakliuvo į bėdą. Kampanija prieš jį prasidėjo 20-tame kongresiniame distrikte.

Toli pralenkė Ameriką

Jungtinių Valstijų prekyba su Tarybų Sąjunga 1977 metais sumažėjo 25.5 procento—nuo \$2.3 bilijono 1976 metais nukrito iki \$1.6 proc. Tuo tarpu Tarybų Sąjungos prekyba su Vakarų Vokietija ir Japonija žymiai paaugo. Ji buvo daugiau kaip dvim kartais didesnė. Vadinasi, tos šalys paveržia rinką iš Amerikos. Pasirodo, kad Vokietijos ir Japonijos kapitalistai daug gudresni už amerikiečius.

Lietuvių tapybos paroda Rygoje

Rygoje, Latvijos TSR dailės muziejuje, atidaryta lietuvių tapybos paroda. Joje 30 autorių eksponuoja daugiau kaip 70 darbų. Paroda pilnai reprezentuoja Lietuvos respublikos tapybą, joje dalyvauja visų kartų dailininkai.

Parodos atidaryme dalyvavo grupė Tarybų Lietuvos tapytojų. Jie susitiko su latvių dailininkais.

Dearborn, Mich. — Kovo 16 dieną čia Fordo fabrike buvo taip baisiai sužalotas darbininkas Orby Miller, jog ėmė 24 valandas atpažinti jo lavoną.

Maskva. — Čia diplomatinuose rateliuose eina gandai, kad sugrįžęs iš Jungtinių Valstijų Jugoslavijos prezidentas Tito atsiuntė Tarybų Sąjungos prezidentui Brežnevui laišką kuriame jis ragina jį ir prezidentą Carterį greitoje ateityje susitikti ir išlyginti esamus nesklaidumus santykiuose tarp abiejų šalių.

Trauks Chicagos mokyklas teisman?

Chicago, Ill. — Chicagoje veikia 660 viešųjų mokyklų. Iš jų tik 256 mokyklos yra rasiniai integruotos. Juodųjų žmonių Nacionalinis susivienijimas už spalvotų žmonių pažangą ruošiasi užvesti teisme bylą prieš miesto Apšvietos tarybą. Tikslas—priversti visas mokyklas rasinai integruoti. Susivienijimo vadovybė esanti įsitikinusi, kad tikslai teismo pagalba galima tarybą priversti likusias mokyklas integruoti.

Išleis 25,000 pabėgėlių

Washingtonas. — Valdžia planuoja ateinančiais metais šion šalin išleisti dar 25,000 pabėgėlių iš Vietnamo. Tai pabėgėliai, kurie Vietnamo karui baigiantis, bėgo užsienin, nes karo metu jie bendradarbiavo su amerikiečiais. Jų jokia šalis neįsileidžia pastoviam apsigyvenimui.

"Šviečia" studentini jaunimą

Gerard R. Ford

Buvęs prezidentas dabar važinėja po Ameriką su prakalbų maršrutu. Kelionėje išbus 3 mėnesius ir aplankys 12 pačių svarbiausių ir didžiausių šios šalies universitetų. Jis leksija duoda studentams apie "Amerikine valdžią." Aiškina jiems, kokios jos funkcijos ir kaip ji jas atlieka.

Gerard Fordas buvo priverstas iš prezidento vietos už jo vadovaujamojo valdžios korupciją.

Kurstymas amerikiečių prieš rusus

Šios šalies militarinės jėgos yra užėmusios Nevados valstijos pietinėje dalyje 16,000 ketvirtainių mylių plotą karinėms repetitijoms, mūsų armijos paruošimui naujam karui. Manevrai vadinami "Operation Red Flag." Rusai vadinami "mūsų priešais." Jie apgrenti tarybinės armijos uniformomis.

Nuotraukioje kareiviai žygiuoja į "mūšį."

Už visašališką sveikatos apdraudos sistemą

Visoje šalyje prasidėjo judėjimas už įvedimą nacionalinės sveikatos apdraudos sistemos. Jau seniai apie tokios apdraudos reikalingumą kalbama, bet tik dabar, kaip atrodo, prasideda kova už jos įvedimą.

Tokia apdrauda būtų federalinės vyriausybės finansuojama. Ji apimtų visus šalies žmones. Dabar veikia daugybė apdraudos privatių kompanijų. Jų pagrindinis tikslas ne žmonėms patarnavimas, bet pasipinigavimas. Tuo tarpu milijonai ir milijonai amerikiečių neturi jokios sveikatos apsaugos. Jungtinėse Valstijose bene bus viintelė aukštai išsivysčiusi šalis, kurioje šis svarbus reiš-

Bucharest, Rumunija. — Balandžio 3 d. čia lankėsi Izraelio užsienio reikalų ministras Moshe Dayan ir tarėsi su prezidentu Nicolae Ceausescu. Pasitarimas buvęs draugiškas.

Gal atsinaujins derybos

Washingtonas. — Valstybės departamento viršininkai sako, kad Jungtinių Valstijų sekretorius Cyrus Vance gal dar šį mėnesį arba gegužės pradžioje susitikti su Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministru Andrei Gromyko pasitarimui dėl atnaujinimo derybų strateginių ginklų apribojimo reikalais. Susitikimas įvyks Ženevoje. To jau seniai pageidauja Tarybų Sąjungos vyriausybė.

Chicago, ILL. — Čia International Harvester Co. atšaukė 30,000 busų ir sunkvežimių. Juose užtikti labai rimti defektai, kuriuos reikia pataisyti.

Pakėlė atleidimo ar pasitraukimo amžių

Washingtonas. — Iki šiol samdytojas turėjo teisę padėti iš darbo 65 metų sulaukusį darbininką. Kongreso Atstovų Rūmai nutarė tą amžių pakelti iki 70 metų. Už pakėlimą balsavo 391, o prieš tikslai 6 kongresmanai. Nutarimas įsigalios su 1979 m. sausio 1 diena.

kalas yra taip apleistas, kuri tuo klausimu taip atsilikusi.

Galima pasveikinti Jungtinę Automobilistų Uniją, kad jos vadovybė aktyviškai įsitraukia į kovą už nacionalinę sveikatos apsaugos sistemą. Tai geras pavyzdys visoms darbo unijoms.

Patenkintas susitarimu

Douglas L. Chance

New Yorkas. — Dienraščių "New York Daily News" ir "The New York Times" ir laikraščių išvežiotųjų unija susitarė dėl naujo kontrakto. Manoma, kad tą patį padarys ir kiti didmiesčio laikraščiai ir streiko bus išvengta. Unijos vadas Douglas L. Chance labai patenkintas susitarimu.

Vėliausios žinios

Washingtonas. — Eina gandai, kad prezidentas Carteris pakeitė nuomonę neutroninės bombos gaminto ir išdėstymo Europoje klausimu. Būsią susilaikytą nuo gaminto.

Tuo tarpu pranešama, kad greitoje ateityje valstybės sekretorius Vance vyks į Maskvą tartis dėl atnaujinimo strateginių ginklų apribojimo derybų.

Nicosia, Kipras. — Du palestiniečiai, kurie nužudė egiptietį žurnalistą Yousef el-Seba, gavo mirties bausmę. Bus pakarti birželio pradžioje.

United Nations, N. Y. — Kalbama apie padidinimą Jungtinių Tautų militarinių jėgų palaikymui taikos Libane nuo 4,000 iki 6,000. Dalis tos armijos jau pasiekė Libaną ir eina savo pareigas.

New Yorkas. — Valdžia pasiūlė miesto darbininkams pakelti algas \$610 milijonų, bet unijos nesutinka ir reikalauja \$1.4 bilijono. Skirtumas labai didelis.

New Yorkas. — Sustreikavo slaugimo (nursing) namų slaugės ir kiti darbininkai. Paliesta apie 20,000 įmonių. Laikinais sumobilizuoti savanoriai juos aptarnauja. Darbininkai reikalauja algas pakelti ir pagerinti darbo sąlygas. Eina derybos.

Washingtonas. — Istorini minkštosios anglies kasėjų streiką dabar galima laikyti tikrai pasibaigusiu, nes ir statybos darbininkai užgrybė naują sutartį su samdytojais.

LAISVĖ

LITHUANIAN
WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.

Published Fridays, except in case of holidays

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$10.00	United States, per 6 months	\$ 5.50
Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$ 5.50
Foreign countries, per year	\$12.00	Foreign countries, 6 months	\$ 6.50

Angliakasiams draugiškas sveikinimas

Amerikos Komunistų Partija paskelbė pareiškimą užsibaigusio angliakasių streiko klausimu. Jame jie draugiškai sveikinami už jų šioje 110 dienų neapsakomai sunkiose sąlygose kovoje parodytą ištvermę ir solidarumą.

Komunistų Partija teigia, kad šis streikas sudavė didelį smūgį valdandčiosios klasės ofensyva prieš visą šios šalies organizuotą darbininkų judėjimą. Partija mano, kad šis streikas taipgi labai padrasino kitų darbo unių narius stiprinti savo gretas ir neleisti savo konservatyviškiems vadams nuolaidžiauti samdytojams. "Šis streikas," sako komunistai savo pareiškime, "yra pergalė ne tik jūsu, bet viso organizuoto darbininkų judėjimo. Sulaikydami bandymą sunaikinti Jungtinę Angliakasių Uniją, jūs atmušėte pradėtą puolimą ant visų darbo unių."

Savo ryžtų ir solidarumu minkštosios anglies kasėjai atmušė ir valdžios bandymą sulaužyti streiką Taft-Hartley įstatymo pagalba. Tai pavyzdys visiems kitiems darbininkams, kaip kovoti su tuo streiklaužišku įstatymu.

Beje, šio istorinio streiko eiga bei užbaiga dabar plačiai diskutuojama ir komercinėje spaudoje. Antai "The New York Times" (bal. 1 d.) pateikia labai įdomų vedamąjį "Lessons of a Coal Strike" (Angliakasių streiko pamokos). Jame kritikuojami kasyklų savininkai ir Jungtinės Angliakasių Unijos vadai už nesupratimą unijos eilinių narių nuotaikų, todėl girdi, streikas taip ilgai užsitęsė ir baigėsi kitaip, negu jie norėjo. Savininkai ir unijos vadai visą savo dėmesį nukreipė į algų klausimą. Savininkai manė, kad angliakasiai susižavės gana geru algų pakėlimu (37 procentais bėgiu ateinančių trejų metų) ir leis jiems pakelti produktvyviškumą, priverčiant angliakasius skubiau dirbti, užtikrins kasyklose darbo pastovumą, įrašant į naują kontraktą, kad kasėjams draudžiama streikuoti dėl vietinių kokių nors skundų prieš darbo sąlygas ir t. t. Lygiai taip, girdi, orientavosi ir unijos prezidentas Milleris. Jis taip buvo atitrūkęs nuo savo narių, jog visiškai nesuprato jų troškimų ir reikalų. Jis irgi manė, kad užtenka laimėti geroją algų pakėlimą ir unijos nariai entuziastiškai priims naują sutartį. Eilinių narių nusistatymas tiesiog pritrenkė ir vienus, ir kitus.

Mes gi sakome: Slovė Jums, broliai angliakasiai!

Su geriausiais visos liaudies linkėjimais

Jau ši šeštadienį (bal. 8 d.) iš visų šios plačiosios šalies kampų jauni vyrai ir moterys suplauks į Washingtoną pareikalauti, kad vyriausybė daugiau dėmesio skirtų aprūpinimui mūsų jaunimo darbais. Tai bus demonstracija, kokios šioje šalyje mūsų atminime nėra buvę.

Milijonai ir milijonai jaunų žmonių, kurie norėtų dirbti ir kuriems darbas yra būtina reikalingas, šiandien bedarbių gretose. Daugelis jų desperatiškoje padėtyje.

O ką tuo reikalu daro mūsų vyriausybė? Faktinai, nieko. Ji sako neturinti lėšų. Betgi ji turi lėšų militarizmo reikalams. Ji suranda net 126 milijonus dolerių ginklavinimui!

Visa Amerikos darbo liaudis linki šiam jaunimo žygiui už darbus didžiausios sekmės.

Šaltojo karo kaina—500,000 darbų!

Vieno bilijono dolerių vertės eksportas į užsienį reiškia apie 50,000 darbų amerikiečiams. Taip apskaičiuoja Prekybos departamento sekretoriaus pagalbininkas Mr. Alan A. Reich. Jis apgailestauja, kad pernai šios šalies prekyba su Tarybų Sąjunga sumažėjo net 25.5 procento. Tarybų Sąjungos prezidentas Leonidas Brežnevas sako, kad jeigu nuo prekybos tarpe šių dviejų šaltų suvaržymai būtų nuimti metinė prekyba padidėtų iki 10 bilijonų dolerių vertės. Tai reiškia, kad mažiausia 500,000 mūsų bedarbių būtų aprūpinti darbu.

Tuos suvaržymus, kaip žinoma, anąmet uždėjo Kongresas formoje Jackson-Vanik pataisymo prie prekybos sutarties. Tarybų Sąjunga negauna tokių kreditų, kokius gauna didžiosios kapitalistinės šalys—Prancūzija, Anglija, Italija ir kt. Tie suvaržymai neturi jokio pateisinimo. Jie priešingi šios šalies interesams. Juos Kongrese pravedė šaltojo karo šalininkai, kuriems vadovauja senatorius Jacksonas. Jie turėtų būti kuo greičiausiai nuimti.

Iš Washingtono pranešama, kad ir Kongrese vystosi nepasitenkinimas tokia padėtimi. Pav., šiomis dienomis 29 senatoriai susitarė pasiūlyti Kongresui priimti pataisymą prie minėto Jacksono-Vaniko pataisymo, kuris leistų į kreditus priešinga reakcinė klika. Jų pasiūlymui laimėti griežtai priešinga reakcinė klika. Jų pasiūlymui laimėti Kongreso dauguma, perspektyvos esančios labai mažos.

Roma. — Italijos valdžia jau suareštavo 100 žmonių, nužūrimų turinčių ką nors su krikščionių demokratų vadovo Moro pagrobimu.

Pikesville, Md. — Čia policija suareštavo 12 žmonių. Juos kaltina šmugeliavimu narkotikais.

Kas ką rašo ir sako

DAR VIENAS REAKCINIS NUSIVYLIMAS BELGRADO KONFERENCIJA

"Trisdešimt penkios valstybės gaišo 27 savaites Belgrade ir tenutarė 1980 m. vėl susirinkti Madride," sako kunigų organo rašeiva Gediminas Galva. "Belgrado pasitarimui net nesugebėta paruošti pranešimo, kuriame būtų pažymėta, kas svarstyta ir nutarta posėdžiuose, užtrukusiuose daugiau kaip pusę metų.

Pasitarimas nesulaukė tinkamo dėmesio spaudoje. JAV laikraščiai pasitenkino bendromis pastabomis. Jie vengė išsamiau aptarti Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalus. Pasitarimui pasibaigus tik burtelėjo: nepamirškite, kad Helsinkyje pradėta pokalbių reikla tęsti. Kodėl nesėkmingas pokalbis turi būti tęsiamas? Šis klausimas neatsakomas, bet vis teigiama: pasitarimas Belgrade buvo naudingas. O kodėl jis buvo naudingas?

Europos saugumas pablogėjo. Sovietų karinė persvara vertė Vakarų Europos kraštus spartinti apsiginklavimą ir šiam reikalui skirti didesnes sumas valstybių biudžetuose. Pradėta kalbėti, kad Vakarų Europa negali būti ginama įprastiniais ginklais. Tik šnektos apie neutroninių ginklų panaudojimą Vakarų Europoje įtempė nusiginklavimo derybas Genevoje. Vienoje vykusios Europos žemyno saugumo derybos nutrauktos ir nežinia, kada jos bus pradėtos.

Belgrado pasitarimai paliko tuštumą, kurios burbulai gali džiaugtis nesubrendę varikiečiai politikai, nes jie vis dar nepajėgia suprasti sparchai "bekintančios" politinės padėties."

Žinoma, klerikalinis rašėva mulkina ir apgaudinėja savo skaitytojus, sakydamas, kad "Sovietų karinė persvera vertė Vakarų Europos kraštus spartinti apsiginklavimą." Visi žino, kad kaip tik priešingai, kad Tarybų Sąjunga seniai siulo ir reikalauja, kad Vakarų Europos kraštai ir Jungtinės Valstijos sutiktų su ja ir kitais socialistiniais kraštais nutraukti ginklavinimo lenktynes ir eiti prie visuotinio nusiginklavimo.

IR GAUNA TIE VARGŠAI MARIJONAI IS KUNIGU "DRAUGO"

Jei tikėtai Chicagos menševikų laikraščio redaktorais, tai jų kaimynai ir vadavimo raketo kolegos tėvai marijonai jau yra visiškai pavirtę komunistinės (kuria jie vadina "brežnevinę") propagandos šinkoriais ir mūsų Amerikos žemintojais. Savo laikraščio (kovo 21 d.) vedamajame "Pataria nepasitiktė Amerika" jie iš peties drožia:

"Lietuviai marijonai apie politiką nieko nenusimanė ir nenusimano, užtat jie samdosi specialistą ne tik patiems marijonams nustatyti politiką, bet ir bandyti įtikinti lietuvius, kad jų politika lietuviams yra naudingiausia. Iki Helsinkio aktų marijonai dar leidavo ir kitaip galvojančiams lietuviams savo mintis Drauge išreikšti, bet nuo Helsinkio aktų vyriausias jų patarėjas įsakė skelbti ir sekti brežnevinę Helsinkio aktų interpretaciją ir dirbti minėta kryptimi.

Nuo praeitų metų vasaros, kai Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, perskaitė ilgą deklaraciją Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijai, šiek tiek apriėjo skelbė lietuviams komunistinę Hel-

sinkio aktų interpretaciją. Primindavo, sako skaitytojams Brežnevo ir visos sovietų valdžios mašinos skelbtą Brežnevinę Helsinkio aktų interpretaciją, bet praleisdavo ir kitokią nuomonę. Vienas komentatorius net driso sutikti, kad gali kartais ir iš tų Helsinkio aktų kas nors naudingo išeiti. Bet kai buvo priimtas baigiamasis Belgrado konferencijos pranešimas . . . , tai viskas ir vėl pakrypo į brežnevinę koncepciją.

Neigi Martynas Gudelis ir jo pamokininkai palieka ramybėje Stasį Barzduką. Jis ėmęs ir drisęs patarti lietuviams išeivijoje nebijoti susisiekti ir artimesnius ryšius palaikyti su savo broliais ir sesutėmis Tarybų Lietuvoje. Tai irgi esąs užkibimas ant "Maskvos meškerės."

"Barzdukas pataria laisvame pasaulyje būti arčiau ne tik Lietuvos lietuvių," jie šaukia savo "N." (kovo 28 d.), "bet jis domisi jų atliekamais darbais ir jų kuryba. Barzduko atstovai džiaugiasi komunistų sukauptais literatūros pavyzdžiais, senovės dokumentais ir kita medžiaga. Jis domisi naujai Lietuvoje iškilusiais rašytojais . . . Susidomėjimas leidžiama literatūra toks didelis ir noras būti arčiau jos toks stiprus, kad ryžosi pačius geriausius tos literatūros pavyzdžius išleisti Amerikoje. Iki šio meto tokia "literatūra" rupinosi Vabalas—Pruseika, o dabar ją rupinasi Antanas Bimba. Tai jų amatas, jiems už tai pinigų moka.

Bet Barzduko gaires vykdanantieji mūsų "inteligentai" panorą padėti Bimbai. Jie ryžosi perimti Bimbos isteigto Lietuvių Darbininkų Literatūros draugijos darbą. Susižavėjimas Lietuvoje leidžiama "literatūra" Barzduko pasekėjų tarpe buvo toks didelis, kad jie ryžosi paruošti specialią laidą Amerikoje."

JŲ PASIEKIMAI DIDŽIUOJASI VISA LIETUVA

Dienraštyje "Tiesa" (kovo 21 d.) plačiai rašoma apie Tarybų Lietuvos melioratorius ir jų pasiekimus. Tarp kitko, pabrėžiama:

"Turėti gražius, derlingus laukus—amžina valstiečių svajonė. Melioracijos darbai Lietuvoje pradėti praėjusiam šimtmetyje. Iki 1939 m. drenažu nusausta 11813 ha. Tarybinio gyvenimo metais pirmoji melioravimo mašinų stotis įkurta 1949 m. iki 1978 m. nudrenuota 1943828 ha.

Isiminkim: beveik dvylika tūkstančių ir beveik du milijonai hektarų! Ir tai ne viskas. Melioratoriai įrengė 534985 ha kultūrinių pievų ir ganyklų, pakalkino 1775000 ha rūgščių dirvų, nutiesė 5934 km kelių, drėkina 20200 ha žemės . . .

Melioratorių šeima—40 tūkst. inžinierių, agronomų, ekonomistų, techniku, mechanizatorių, drenų klotėjų, statybininkų—Kiekviename rajone—sava melioracijos statybos montavimo valdyba, gyvenvietė, tai kolektyvas, ne tik vykdamas žemių sausinimo planus, bet ir ugdamas, auklėjantis žmogų, skiepijantis pagarbą melioratoriaus profesijai, meilę žemei, grožiui.

Teisingai sakoma, kad apie melioratorių darbo kultūrą galima spręsti iš tvarkos jų sodyboje . . ."

Bet, žinoma, toli gražu nepakanka to, kas tose garbingose pastangose yra jau laimėta ir pasiekta.

Skaitytome:

"Beveik du milijonai hektarų—jau tolokai palikta pusiaukelė sausinant įmirksius laukus. Tai, kas liko padaryti,—išvaduoti nuo drėgmės pertekliaus, krūmų, akmenų 1,5 milijono ha—bus daroma nepalyginamai sparčiau. Mokslo ir technikos pažanga neaplenkia ir mūsų darbo: sulaukiame vis galingesnių mašinų, tobulėja darbo metodai, auga žmonių kvalifikacija. Visiškai įmanoma, kad nusausinti likusiems plotams neprireiks nė viso dešimtmečio.

O kas toliau? Juk laukų sausinimas—tik žemės jėgų išvadavimas. Reikia, kad šios jėgos kuo geriau tarnautų žmogui.

Po laukų sausinimo turi būti sudarytos optimalios sąlygos dirbti plačiajai technikai. O taip bus, kai laukuose neliks atvirų griovių, kai bus galutinai sutvarkyti plotų kontūrai, išnyks dėl nevienodo drėgmės režimo esantis derlingumo margumynas. Tolesnį laukų gerinimą, kultūrinimą spręs dvipusis vandens režimo reguliavimas, dirvožemio praturtinimas ir kiti žemdirbystės kultūrai reikšmingi darbai.

Tokie darbai—tai žingsniai į rytdienos arba, kaip ją vadiname, antros eilės melioraciją. Tiesa, vargu ar įmanoma nustatyti, kur baigiasi pirmoji darbų eilė. Melioracija darosi vis kompleksiškesnė, ir neretai ši diena jau tarsi pasiveja rytdieną."

Socializmas garantuoja sąžinės laisvę

Didžiojo Spalio socialinė revoliucija išlaisvino žmogų nuo materialinės ir dvasinės prispaudo. Prieš šešiasdeimt metų, vasario mėnesi, buvo paskelbtas V. Lenino pasirašytas Liaudies Komisarijų Tarybos dekretas "Dėl bažnyčios atskyrimo nuo valstybės ir mokyklos nuo bažnyčios". Šis istorinis dokumentas nustatė pagrindinius Tarybų valstybės santykių su religija ir bažnyčia principus, užtikrinusius sąžinės laisvės įgyvendinimą.

Dekretas nustatė kiekvienam piliečiui teisę išpažinti kurią nors religiją ar netikėti. Tikėjimas tapo žmogaus sąžinės reikalu. Į jokių valstybinių aktus žmogaus santykis su religija nežymimas. Tikintiesiems piliečiams suteiktos galimybės atlikti religines apeigas, jeigu jos nepažeidžia viešosios tvarkos ir kitų piliečių teisių.

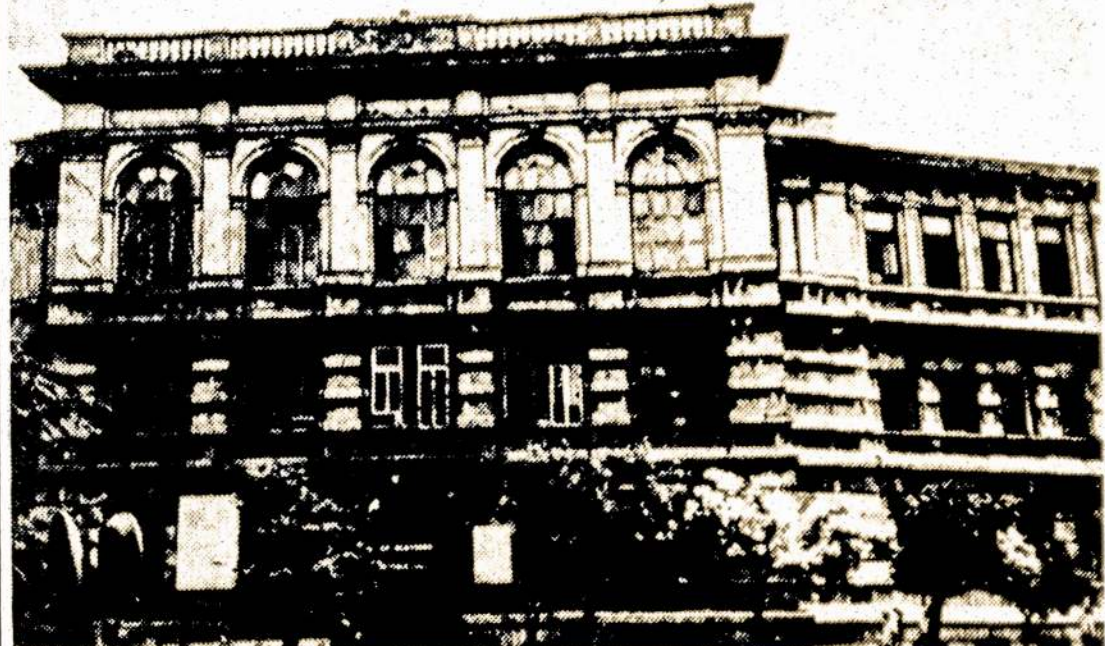
Tarybinė valstybė nuosekliai laikosi šio Dekreto idėjų. Jos atsispindėjo visose Tarybų šalies konstitucijose. Dekreto principai įtvirtinti ir naujojoje TSRS Konstitucijoje, kurią pernai priėmė neeilinė TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesija.

Valstybės atskyrimas nuo bažnyčios yra pagrindinė sąžinės laisvės garantija. Valstybė nesikiša į bažnyčios kanoninę ir liturginę veiklą, bažnyčia negali kištis į valstybinių organų veiklą.

Svarbus naujosios TSRS Konstitucijos teiginys yra draudimas kurstyti piliečių nesantaiką religinių tikėjimų pagrindu. Iš to išplaukia reikalavimas, kad ateistai neižeistų tikintųjų religinių jausmų, o religininkai neužgauliotų ir neižeidintų ateistų.

Tikintieji ir netikintieji Tarybų šalies piliečiai yra lygiateisiai prieš įstatymus. Visi jie aktyviai dalyvauja kuriant išvystytą socializmą ir vienodai gali naudotis jo pasiekimais TSRS piliečių lygiateisiškumas užtikrinamas visose ekonominio, politinio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo srityse.

Kur kadaise gyveno ir darbavosi V. Krėvė

Rašytojas, pedagogas Vincas Krėvė-Mickevičius vienuolika metų gyveno Azerbaidžane, Baku. Savo pedagoginių darbų, aktyviai progresyvia visuomenine veikla V. Krėvė čia paliko gilų pėdsaką. Apie jį rašoma Azerbaidžano tarybinėje enciklopedijoje, jį gerai žino Azerbaidžano literatai, kultūros istorikai. Azerbaidžano Mokslo akademijos Literatūros instituto darbuotojas Vagifas Arzumanoovas 1973 metais parašė ir apgynė disertaciją tema "Azerbaidžaniečių ir lietuvių literatūriniai ryšiai," kurios didžiąją dalį skyrė V. Krėvės veiklai Baku. Su V. Arzumanoovu mūsų skaitytojai pažistami iš jo knygų lietuvių kalba. 1976 metais išėjo jo lietuviškai parašyta knyga "Kūrybos broliai," kur taip pat pasakojama apie V. Krėvės veiklą Baku.

V. Krėvė čia dirbo realinės gimnazijos vyresniųjų klasių rusų kalbos ir literatūros mokytoju. 1918 metais gimnazijos pastate įsikūrė Azerbaidžano universitetas, ir Krėvė buvo pakviestas dirbti docentu, dėstyti tą pačią discipliną. Dabar šio pastato viename sparne—Baku Valstybinio universiteto filologijos fakultetas, antrame—Azerbaidžano TSR Liaudies ūkio mokslinio tyrimo institutas. Pastatas yra Komunistinės gatvėje.

V. Krėvė gyveno centrinėje miesto dalyje, netoli realinės gimnazijos, Paluchino ir Cadrovajos gatvių kampe. Vedęs apsigyveno pas svainį (žmonos sesers vyrą) Mechtijevą Nižne Kladbiščenskajos ir Pozinovskajos gatvių kampe.

V. Krėvė sugrįžo į Lietuvą 1920 metais.

Nuotraukos—buvusios Baku realinės gimnazijos pastatas, kuriame rusų kalbą ir literatūrą dėstė V. Krėvė.

Gediminas Ilgūnas

jei veikia 630 katalikų bažnyčių, 94 stačiatikių ir sentikų cerkvės, 30 liuteronų ir reformatų kirchų, 4 baptistų maldos namai, dvi sinagogos, viena mečetė ir karaimų maldos namai. Valstybė, ne-teikdama materialinės paramos bažnyčioms, neapmokestino jos pajamų, gautų iš savanoriškų aukų.

Kiekvienas, kuris nori, gali lankytis bažnyčioje, melstis, atlikti religines apeigas. Tikintuosius aptarnauja daugiau kaip 800 kulto tarnų, iš jų—per 700 kunigų. Periodiškai išleidžiama religinė literatūra. Lietuvių kalba išėjo II Vatikano susirinkimo dokumentai, Šventojo rašto Naujasis testamentas, neseniai nemažu tiražu išspausdinta maldaknygė. Respublikoje veikia penkios katalikų ir viena stačiatikių vyskupijų kurijos, aukščiausioji sentikų taryba, liuteronų ir reformatų konsistorijos. Katalikų dvasiškija palaiko ryšius su Vatikanu, išvyksta į sinodus ir kongresus, dalyvauja eukeminiame ir kovos už taiką judėjimuose. Tarp valstybės ir bažnyčios nusistovėjo normalūs santykiai. Didžiulė dauguma dvasininkų yra ne tiksliai lojalūs Tarybų valdžiai, bet ir aktyviai palaiko jos užsienio ir vidaus politiką.

Vadinamiesiems kovotojams už tikėjimo laisvę rūpi ne sąžinės laisvė, bet kiti tikslai. Dėdamiesi lietuvių tautos gelbėtojais, jie juodina Tarybų Lietuvos laimėjimus, nori, kad lietuvių tauta atsisakytų socializmo, grįžtų į buržuazijos jungą. Siekdami pasukti istorijos ratą atgal, jie nori susigrąžinti buržuazijos teiktas privilegijas, jėga primesti savo ideologiją kitiems, jos nepripažįstantiems. Aišku, kad tokia kai kurių dvasininkų veikla nerado ir nerats tikintųjų darbo žmonių pritarimo, yra jų smerkiama.

K. Tumėnas
istorijos kandidatas

Lietuvos keliais ir keleliais

LINAS VALBASYS

Dar patamsyje išvažiuojam iš Vilniaus. Atstumas tarp sostinės ir Kupiškio apie 160 kilometrų, o mums reikia būti vietoje apie 11 valandą. Šiuo metų laiką Lietuvoje dienos labai trumpos: saulė teka 8,25 val., o leidžiasi 17,40. Vaziuojam neskubėdami. Nors kelias nuo Vilniaus į Ukmergę (graitkelis, kaip mėgsta vadinti šiauramerikiečiai) platus ir geras, bet prieš važiuojančių mašinų žibintai spigina į akis ir priverčia būti labai atyždiu, kad neįvyktų koks nemalonus. Prie vairo sėdi gerai prityręs vairuotojas, bet mašina lieka mašina.

Neilgam stabtelim Anykščių benzino kolonėlėje, pamankštinam pavargusias kofas, ir vėl riedam tolyn—Svedasų linkui.

Krapuoja smulkus ir šaltas lietutis. Laukuose—nė gyvos dvasios: viskas nuimta, suvežta, sudorota. Nuo Svedasų į Simonis abiejose asfaltuoto kelio pusėse šviežiai išvažinėta, išlyginta žemė: kai kur matosi molinių vamzdžių likučiai—tai nudrenuotų laukų pėdsakai.

Vaziuojant Simonų girios pakraščiu skersai kelią pereiną dvi stirtaitės ir, lyg niekur nieko, atstatę baltus užpakaliukus, nupėdina miško gilumon. Mano vežėjas spaudžia kuro padavimo pedalą; mašina ryja kilometrus, mes artinamės prie Kupiškio—į jubiliejinį minėjimą.

Kraštas, garsus revoliucine praeitimi

Praėjo Tarybų Sąjungai jubiliejiniai metai. Ta proga, po visa sąjunga, buvo ruošiamos įvairios iškilnės, paminėjimai šešiasdešimtmečio nuo Tarybų valdžios įkūrimo. Neatsilikio ir Tarybų Lietuva. Praeitą vasarą Lietuvoje įvyko net trys didžiulės liaudies šventės: Moksleivių dainų ir šokių šventė Vilniuje; studentų dainų ir šokių šventė Klaipėdoje ir Dainų ir šokių ansamblių šventė Vilniuje, kurioje dalyvavo ne vien tik Lietuvos jaunimas, o ansambliai iš kitų broliškų respublikų, ir svečiai iš užsienio: Lenkijos, Vokietijos Demokratinės respublikos, Vengrijos, Mongolijos ir net iš tolimosios "laisvės salos"—Kubos.

Be šių masinių iškilmingų švenčių beveik kiekvienas didesnis kolektyvas savaip atžymėjo šią reikšmingą sukaktį. Neatsilikio nuo šių renginių ir kupiškėnai. Kaip žinome, šis šiaurinės Lietuvos kampelis (Kupškis, Rokiškis...) jau nuo seno garsus revoliucine praeitimi. Kupiškietė Elvyra Dulaitienė—Glemžaitė, savo knygoje "Kupiškėnų senovė," rašo: "... prieš 1860 metus netoli Puponių dvarėlio stovėjo valdiškas grūdų magazinas. Tame magazine caro valdžia laikė grūdų atsargas (...). 1863 m. sukilimo metu sukilėliai paėmė grūdus iš to magazino. Prie magazino atėjo bent

30 sukilėlių būrys (...), kirviu sukapojo magazino duris, išvertė jas ir išsivežė visus grūdus sukilėliams maitinti. Salamišio dvaro lažininkas Glaudelis iš Bakšėnų kaimo dalyvavo 1863 metų sukilime. Jo būrio vadovas buvo "Jegaras," Remeikių kaimo valstietis Usevičius Jurgis (...). Sukilėlių būrys, Jegaro vadovaujamas, buvo nuėjęs arti Biržų miesto, iki Madeikių. Madeikių—didelis kaimas; čia įvyko smarkus mūšis." Knygos autorė, apie 1905 metų revoliuciją, taip pasakoja:

"... Kupiškio apylinkėse studentai, kaime atostogaudami ir vasarodami, pažangesnį jaunimą suburdavo į kupeles, duodavo skaityti bendro lavinimosi knygų, nagrinėdavo drauge brošiūrėles socializmo klausimais, kur nuošalesnėje vietoje susirinkę, mokė kovoti prieš carizmo priespaudą, ruošė mitingus".

Nors carui pasisekė numalšinti 1905 metų revoliuciją, o kai kur net paskandinti kraujuose, bet kovos ugnis neužgeso iki 1917 metų, kai sukilę Rusijos darbo žmonės nuvertė tautų engėją ir paskelbė Tarybų valdžią su Leninu priešakyje. Rusijos liaudies laimėjimų paskatinti neatsilikio ir Lietuvos darbo žmonės. 1918 m. gruodžio 29 dieną kupiškėnai išvaikė vokiškuosius okupantus ir paskelbė Tarybų valdžią, sudarė revoliucinį komitetą Vlodo Rekašiaus vadovaujamą.

Kova tęsime toliau

Deja, kupiškėnams, kaip ir kitų Lietuvos vietų darbo žmonėms, nepavyko išlaikyti savo rankose besikuriančios Tarybų valdžios. Užsienio interventai ir vietinė buržuazija 1919 metais laikinai pasmaugė Tarybų valdžią, tačiau spalio revoliucijos paskleisti idėjų neapėjėję išplėsti iš kupiškėnų, rokiškėnų ir kitų Lietuvos vietų darbo žmonių sąmonės. Nežiūrint į areštus ir smetoninės žvalgybos žvėriškumą, kupiškėnų revoliucionierių eilės augo. Jie užmezgė ryšius su Panevėžio, Biržų, Rokiškio partinėms organizacijoms. Vis dažniau pasirodydavo komunistiniai atsišaukimai ir darbininkus ir valstiečius, buvo platinami plakatai, aukštesniuose medžuose iškeliamos raudonos vėliavos proletarinių švenčių proga. Kupiškėje ir jo apylinkėse aktyviai veikė Petras ir Jonas Varkaliai, Bronius Žekonis, Povilas Jankauskas, Petras Murauskas, Julija, Uršulė ir Ona Petronytės, Aldona Murauskaitė, Pranas Vaičiūnas, Domicėlė Žiūnienė, Alfonsas ir Bronius Bliedkos, Bronius Pečiulis, Baleslovas Motuza, Pranas ir Albertas Markauskai, Pranas Petras ir Julius Kanišauskai, Juozas Brušys, Kostas ir Kazys Stanai, jų seserys Ona ir Adelė Stanytės, Jonas ir Jurgis Namiejūnai,

Povilas Putrimas, Anicetas Kelmas, Liba ir Maša Dvarcaitės, Juozas ir Pranas Spaičiai, Povilas Lisas ir daugelis daugelis kitų atkakliai variusių revoliucinę vagą kupiškėnų tarpe. Kai kuriuos iš čia suminėtu revoliucionierių nužudė buržuazinės Lietuvos vadeivos, kelis sušaudė hitlerininkams pasidavę buržuaziniai nacionalistai praėjo karo pradžioje, kai kurie krito narsių mirtimi Tėvynės karo metu nuo vokiškųjų fašistų kulku.

Susirinkome pagerbti...

Sešiasdešimtajam Spaliui paminėti, Kupiškio rajono partinės organizacijos, vykdomojo komiteto ir kitų visuomeninių organizacijų iniciatyva, mes, kupiškėnai, ir susirinkome į Kupiškį praėjusių metų lapkričio mėnesio 3 dieną pagerbti kovojusių ir kovoję kritusių už Tarybų valdžią mūsų bendraminčių.

Kupiškio rajono partijos komiteto ir rajono vykdomojo komiteto patalpose buvo atidengtos lentos su žuvusiųjų draugų pavardėmis. Juodėnų ir Žaidelių kaimuose, prie ten esamų kultūros namų, padėti paminkliniai akmenys tų vietų kovotojams atminti. Kupiškėje, ant revoliucionierių ir nuo fašistų kulku kritusių kapų padėti vainikai. Vakare, rajoniniuose kultūros namuose, įvyko iškilmingas jubiliejinis minėjimas ir koncertas. Per minėjimą, didelę kalbą pasakė Kupiškio rajono partijos komiteto pirminis sekretorius Petras Anilionis.

Pagal Kupiškio rajono Liaudies deputatų tarybos sprendimą, "už aktyvų dalyvavimą revoliuciniame judėjime ir kuriant Tarybų valdžią, už didvyriškumą ir drąsą kovoje su vokiškaisiais fašistiniais grobikais Didžiojo Tėvynės karo metais, už ypatingus nuopelnus komunistinės statybos srityje, vystant mokslą ir kultūrą, suteikti Kupiškio rajono Garbės piliečio vardai," o per jubiliejinį minėjimą įteikti diplomai ir vardinės atminimo juostos: LTSR Liaudies raišytojui Juozui Baltušui, revoliucinio judėjimo dalyviui Albertui Markauskui, LTSR Mokslių Akademijos prezidentui Juozui Matuliui, revoliucinio judėjimo dalyviui Petrii Murauskui, divizijos generolui majorui Pranui Petroniui ir Didžiojo Tėvynės karo dalyviui, atsargos pulkininkui, rajono vaduotojui Semionui Sarkisjanui.

Gražūs Kupiškėnų laimėjimai...

Nemažai aukų sudėjo kupiškėnai kovoje už Tarybų valdžią. Nelengvi buvo pirmieji metai kuriant kolūkinį žemės ūkį. Bet Kupiškis jau seniai užgydė karo ir klasių kovos žaizdas, neatpažįstamai pasikeitė ir išaugo. Iki 1927 metų—Kupiškėje, kiek manų, buvo tik vienas gydytojas ir 158 viduriniojo medicinos personalo darbuotojai.

"Toli praityje kovų už Tarybų valdžią Kupiškio rajone metai, tačiau laikas negali priversti užmiršti žmonių, kurie savo gyvybės kainą kūrė mums šviesų ir laimingą gyvenimą, kurie už V. Lenino ir Didžiojo Spalio idėjų įgyvendinimą atidavė gražiausius savo gyvenimo metus,"—sakoma rajono partiniam pranešime šešiasdešimtmečio proga. O, kad kupiškėnai nepamiršta kovojusiųjų, tai parodo atminimo lentos su žuvusiųjų vardais, paminkliniai akmenys ir karšti žodžiai iš gyvųjų krūtinų tiems, kurių dėka mes gyvename, kuriame ir gražiname savo gimtąjį kraštą.

Mokslo dienos Radviliškio rajone

Mokslo dienos Radviliškėje jau tampa tradicija. Šikart rajone viešėjo Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto mokslininkai. Jie lankėsi Lenino, "Auksinės varpos," Skėmių, Černiachovskio, K. Poželos, "Tautų vienybės" kolūkiuose, Polekėlės, Daugėlaičių tarybinuose ūkiuose, susitiko su "Lietuvos žemės ūkio technikos" rajoninio susivienijimo, statybos-remonto valdybos, tarpkolūkinės statybos organizacijos, buitinio gyventojų aptarnavimo, miško pramonės ūkio darbuotojais, su moksleiviais ir mokytojais.

Teisės fakulteto dekanas I. Nekrošius, docentai P. Rasi-mavičius, V. Povilonis, M. Apanavičius, ekonomikos fakulteto dekanas L. Butkevičius papasakojo apie naująją TSRS Konstituciją, apie universitetą, apie santuokos ir šeimos problemas, mokslo vaidmenį tiriant nusikaltimus, apie kovą su girtavimu.

A. Kiršauskienė

KAULŲ SUAUGINIMO METODAS

Japonijoje dr. Kubota su savo kolegomis sėkmingai naudoja elektrolitinius kaulams suauginti. Prie medžiagų, kurios lengvai tampa elektrolitais, priklauso ir fluoro polimeras teflonas (kad teflono plėvelė įgaity elektrolito savybę, ji pavaklama dideliu slėgimu).

Kaip susidaro kaulo audinys, veikiant elektros srovei, nėra visiškai išaiškinta, tačiau manoma, jog elektra skatina antkaulio suaugimą ir kitų audinių kaulėjimą arba tų audinių ląstelių pakeitimą kitomis, linkusiomis kaulėti. Elektros srovė veikia ląstelių dalijimąsi. Dėl to gali tikti įvairioms kaulų ligoms gydyti.

(jeigu mano atmintis nešlubuoja, mano augimo laikais—iki 1927 metų—dabarinio rajono ribose buvo tik dvi keturklasės mokyklos—Kupiškėje ir Skapiškyje). Rajone dirba 328 mokytojai ir 20 ikimokyklinių (vaikų darželiuose) istaigų auklėtojų. Tarybų valdžios metais rajone suklestėjo kultūra. Rajono gyventojų kultūrinis poreikis tenkina 16 kultūros namų ir 29 bibliotekos. Juose dirba per 80 kultūros darbuotojų. Rajono valstybinės masinės bibliotekose sukaupta daugiau kaip 300 tūkstančių knygų, kurias skaito 64 procentai rajono gyventojų. Rajone veikia 2 kino teatrai, 21 stacionarinis ir 3 kinojameji kino įrenginiai.

Rajone atliktas didelis darbas užtikrinant gyventojų sveikatos apsaugą. Gyventojams stacionarinę pagalbą teikia Kupiškio centrinė 155 lovų ir Subačiaus gyvenvietės 60 lovų ligoninės. Kupiškėje dirba du greitosios medicininės pagalbos postai. Rajone veikia 18 felčerių-akušerių punktų, 3 ambulatorijos. Rajono gyventojus aptarnauja 43 gydytojai (iki man išvykstant į Braziliją—iki 1927 metų—Kupiškėje, kiek manų, buvo tik vienas gydytojas) ir 158 viduriniojo medicinos personalo darbuotojai.

"Toli praityje kovų už Tarybų valdžią Kupiškio rajone metai, tačiau laikas negali priversti užmiršti žmonių, kurie savo gyvybės kainą kūrė mums šviesų ir laimingą gyvenimą, kurie už V. Lenino ir Didžiojo Spalio idėjų įgyvendinimą atidavė gražiausius savo gyvenimo metus,"—sakoma rajono partiniam pranešime šešiasdešimtmečio proga. O, kad kupiškėnai nepamiršta kovojusiųjų, tai parodo atminimo lentos su žuvusiųjų vardais, paminkliniai akmenys ir karšti žodžiai iš gyvųjų krūtinų tiems, kurių dėka mes gyvename, kuriame ir gražiname savo gimtąjį kraštą.

Kolūkio šeimininkai — jaunimas

Daug gražaus jaunimo dirba Alytaus rajono Dainavos kolūkyje. Ūkis kasmet siunčia savo stipendininkus mokyti į respublikos aukštąsias mokyklas ir technikumus, kuriuos užbaigę, vaikai ir merginos sugrįžta dirbti atgal. Čia jiems stengiamasi sudaryti kuo geresnes darbo ir buitines sąlygas. Kolūkyje yra gerai mechanizuotos gyvulininkystės fermos mechaninės dirbtuvės su poilsio kambariais. Visas gyvenvietės kvartalas bus užstatytas surenkamaisiais namais su visais patogumais. Daugelyje šių namų įsikurs jaunos šeimos.

Turtingas ir dvasinis žemdirbių gyvenimas. Daugiau kaip 70 Dainavos kolūkio mechanizatorių, gyvulių augintojų, laukininkų savo laisvalaikį skiria muzikai, dainai ir šokiui. Labai populiarius moterų ansamblių, mišraus choro, kaimo kapešlos pasirodymai. Kolūkyje yra ir sava dailės galerija, kurioje, šalia žinomų respublikos meistrų darbų, ekspozuojami ir vietinio talentingo tapytojo V. Krušnos sukurti pirmųjų portretai. Dailininkas daug padirbėjo, puošdamas naujuosius kultūros namus. Siame kultūros židinyje dažnai rengia spektaklius Vilniaus jaunimo teatras, kuris sudarė su ūkio komjaunimo organizacija šefavimo ir bendradarbiavimo sutartį.

Bridgeport, Conn. — Miesto apšvietos taryba nutarė viešosiose mokyklose įvesti pilną rasinę integraciją. Bus nustatyta, kiek kurioje mokykloje turi būti baltųjų ir juodųjų moksleivių.

Juozas Greifenbergeris

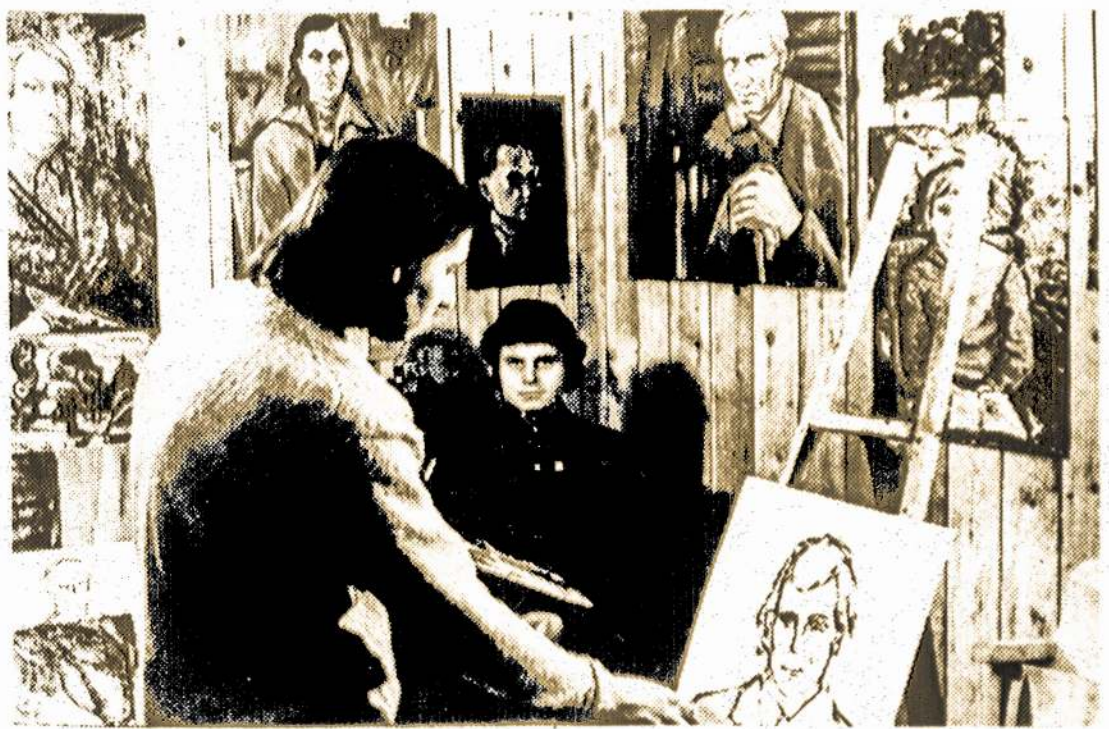
Balandžio 6-ąją sukanka 80 metų, kai gimė (1898 m.) Juozas Greifenbergeris, revoliucinio judėjimo Lietuvoje veikėjas, vienas LKJS ir LKP organizatorių bei vadovų.

1917 m. jis dirbo komjaunimo organizatoriumi Smolenske. 1918 m. ten baigė gimnaziją. Vėliau J. Greifenbergeris buvo Nevelio miesto laikraščio "Molot" redaktorius.

1919 m. J. Greifenbergeris išrinktas Lietuvos ir Baltarusijos Komunistinės jaunimo sąjungos CK sekretoriumi. Įsivėręs į Vilnių pilsudskininkams, kovoję Karlo Libknechto komjaunimo būryje. 1919 m. jis dalyvavo Komunistinio jaunimo internacionalo I kongrese Berlyne, buvo išrinktas Internacionalo vykdomojo komiteto nariu. 1920 m. pavasarį J. Greifenbergeris įsijungė į pogrindinį darbą Lietuvoje, atkūrė LKJS ir jai vadovavo. Drauge su K. Požela 1920 m. įkūrė LKP CK pagrindinę spaustuve "Spartakas", suorganizavo ir redagavo LKJS Centro biuro organą "Jaunasis komunistas".

Nuo 1920 m. J. Greifenbergeris — LKP CK narys, nuo 1923 m. — LKP CK Organizacinio biuro, nuo 1925 — Politinio biuro narys. Jis buvo vienas iš LKP III (1921 m.), IV (1924 m.) ir LKJS I (1924 m.) suvažiavimų organizatorių. Kominternio III, IV ir V kongresų, Komunistinio jaunimo internacionalo II kongreso delegatas.

1926 m. fašistinio perversmo metu, J. Greifenbergeris buvo suimtas ir karo lauko teismo nuteistas mirti. Jis buvo sušaudytas Kauno VI forte.

V. Krušna piešia ūkio komjaunimo organizacijos sekretoriaus, Lietuvos LKJS XIX suvažiavimo delegato V. Bencevičiaus portretą, kuris papildys kolūkio dailės galeriją.

Į eilinę repeticiją naujuosiuose kultūros namuose susirinko (iš kairės į dešinę) ekonomistė R. Babinčiūtė, buhalterė A. Račkauskienė, kultūros namų direktorė M. Kaminskienė, fermos vedėja L. Zubriūtė, buhalterė O. Pocevičiūtė.

G. Svitojaus nuotraukos

Architektūros paminklai ir jų nūdienu Lietuvoje

Žymią dalį viso istorinio ir kultūrinio palikimo Lietuvoje sudaro architektūros paminklai, kurie yra didelis visos liaudies turtas. Neseniai įvykusioje Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos sesijoje, kuriai priėmė Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatymą, buvo pažymėta, kad šiuo metu respublikoje yra 158 respublikinės ir 790 vietinės reikšmės valstybės saugomų architektūros paminklų, 5 respublikinės reikšmės istoriniai senamiesčiai bei 62 vietinės reikšmės urbanistikos paminklai. Vilniaus senamiesčio centras, Petro ir Povilo bažnyčia, Trakų pilis, Pažaislio bažnyčia ir vienuolyno ansamblis bei kiti vertingi pastatai yra pripažinti visasąjunginės reikšmės architektūros paminklais. Ypač reikšmingi Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Kėdainių istoriniai senamiesčiai, kuriuose išliko šimtai architektūrinių, istorinių pastatų, atspindinčių mūsų miestų istoriją.

Šiuo metu, vykdamas Tarybų Lietuvos vyriausybės natarimus, jau parengti visų respublikinės reikšmės senamiesčių regeneravimo projektai. Sutvarkyti atskiri senamiesčių kvartalai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje. Įvedus vandentiekį, kanalizaciją, centrinių šildymą, gamtines dujas, sutvarkius kiemus, aikšteles, įrengus skverus ir pasodinus želdinius, jie pritaikomi šiandieniniams žmonių buities poreikiams, drauge išsaugomas ir atkuriamas istorinis jų architektūros pobūdis, išryškinami senieji architektūros paminklai.

Niekada taip aukštai nebuvo vertinama liaudies meistrų nagingomis rankomis sukurta architektūros objektai: atskiros sodybos, klėtys, malūnai ir net ištisi architektūrinių-etnografinių požiūrių vertingi kaimai, dvarų ansambliai. Patys būdingiausi medinės liaudies architektūros paminklai yra perkelti į Liaudies buities muziejų, įkurtą Rumšiškės prie Kauno marių.

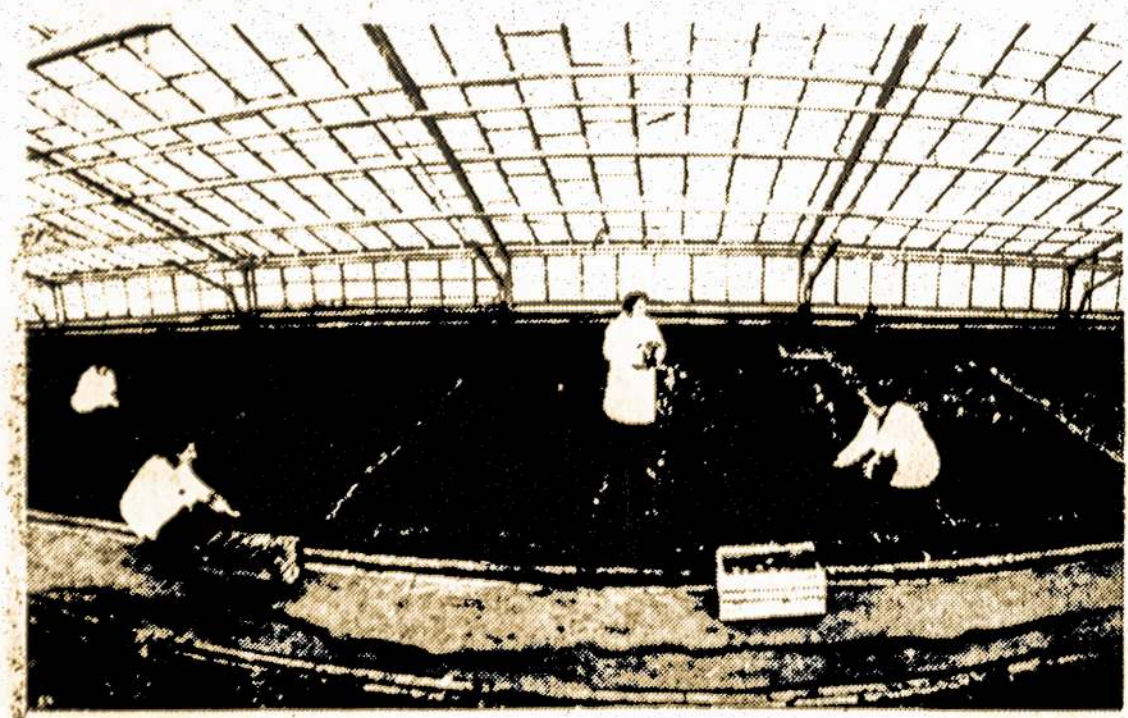
Paminklai ir šiandienis gyvenimas

Restauruojant paminklus, siekiama ne tik juos išsaugoti bet ir praktiškai panaudoti, kad jie būtų ne vien kultūros istorijos pavyzdys, bet kad jie aktyviai įsijungtų ir į šiandieninį gyvenimą, tarnautų liaudžiai, nūdienos socialistinės visuomenės poreikiams. Antai Vilniaus katedra pritaikyta Paveikslų galerijai, kurioje taip pat organizuojami vargonų muzikos ir kiti koncertai. Buvusiame Bernardinų vienuolyno ir bažnyčios ansamblyje įsikūrė Dailės institutas, Raudondvario pilies pastatuose—Žemės ūkio mechanizavimo ir elektrifikavimo institutas. Restauruoti Verkių rūmai netoli Vilniaus perduoti Lietuvos TSR Mokslo akademijai, o neseniai atnaujintame pastate prie universiteto atidaryti Meno darbuotojų rūmai. Jono bažnyčioje, minint Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį, bus atidarytas Pažangios minties istorijos muziejus. Ruošiamasi atiduoti naudoti dalį Pažaislio architektūrinio ansamblio, kurioje M. Čiurlionio dailės muziejus jau rengia ekspoziciją.

Išradimai pasilgę radviliškiai, kurie jau senokai pirmieji Lietuvoje pritaikė seną Seduvos vėjo malūną pakelės kavinei. Rajonuose vis daugiau senosios architektūros statinių pritaikoma nūdienos reikalams, įrengiant turistų poilsio vietas, suvenyrų parduotuves ir pan.

Architektūros, kaip ir kitų istorijos bei kultūros paminklų išsaugojimas dabarties ir ateities kartoms, pažymima naujame Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatyme, visada atskleis krašto istoriją bei grožį, tarnaus komunizmo kūrimo interesams. Architektūros paminklas žavisi ir žavėsis milijonai žmonių, nulenks galvą liaudies išminčiai ir kūrybui.

V. Siudikas

Lauke spengia šaltukas, neretai siaučia pūga, o Birštono tarybinio ūkio daržininkams—pats darbymetis. Kasdien iš šiltnamių kurorto svečiams, kaimyninių miestų gyventojams iškeliama didelės siuntos žalių daržovių.

A. Sabaliausko nuotr.

KANADOS ŽINIOS

Montrealo kronika

SERGA

Jonas Knistautas staigiai susirgo, išvežtas greitosios pagalbos į R. Viktorijos ligoninę.

Linkiu greit pasveikti.

APSIDĖDĖ—SUSITUOKĖ

Kovo 18 d. Juozas Jodkus su anglų tautos mergaite.

Vestuvės įvyko gražiame viešbutyje, kur dalyvavo tik artimi draugai ir giminės.

Linkiu laimingo gyvenimo.

ISVYKO

A. Kaušlienė su dukrele Danute išvyko į Porto Rico atostogoms, o L. Urbonavičiūtė išvyko į Floridą gražiai laiką praleisti.

MIRĖ

Kovo 16 d. staigiai mirė Antanas Linartas, 74 m., New York. Buvo montrealietis. Paliko nuliūdime žmoną Adelę ir artimuosius. Į šermentis buvo nuvykęs J. Telenis.

Artimiesiems gili užuojauta, o velioniai lai būna lengva žemėlė.

PARENGIMAS

M. L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinė dr. ja rengia 50 metų gyvenimo sukakties balių.

Balius įvyks gegužės 20 dieną šv. Kazimiero parapijos salėje. Kviečiame iš anksto įsigyti bilietus, tai šeiminkams bus lengviau. Taip pat reikia nepamiršti atnešti dovanėlių ir kepsnių. Tą dieną paaukokite draugai ir atsiveskite pažįstamus ir draugus. Nesigailėsite.

J. na

PADEKA

Jonas Mickunas

Mirus mūsų brangiam broliui Jonui Mickunui norime išreikšti nuoširdžią padėką tiems kurie lankėsi šermentyse, už gėles, užuojautas "Laisvėje" ir palydėjimą į amžiną poilsio vietą. Šeiminkams už pagamintus pusryčius po laidotuvių.

Mes niekuomet Jūsų nepamiršime, kurie prisidėjote kuo nors pernešti skaudžią nelaimę. O tu, brangus broli, išsėkis ramiai šaltoje Kanados žemėlėje.

Nuliūdę

Brolis—KAZIMIERAS
Seserys—AMILYJA
ir STASE
Dukterėtos—HELEN ir
VERONIKA

Toronto

PRIMINIMAS

Nepamirškite, kad Toronto Lietuvių Sūnų ir Dukterų Klubu vakarienė bus balandžio 29 dieną. Bus skani vakarienė, šokiai, užsigėrimai.

Taipgi bus laimėjimai. Įžanga \$5.00. Pradžia 6:00 valandą vakaro. Rengėjai

Iš KLLD CK raštinės

AUKOS APŠVIETOS FONDUI

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Vancouverio kuopa pasižymėjo ne tik ankstyvu narinių mokesčių užsimokėjimu, bet ir stambiomis aukomis Apšvietos fondui. Per draugą A. Grinkų atsiuntė aukų sekančiai:

V. Bareišis \$10.00, P. Bukis \$7.00, A. Grinkus \$10.00, Olga Grinkus \$10.00, J. Snauskas \$20.00, S. Dailydonis \$2.79, J. Jarašiūnas \$3.00, J. Kundrotas \$3.00, K. Makarevičius \$2.00, M. Balsevičienė 54 c., ir Wm. Valiukas \$2.00. Viso \$70.44. Sirdingai ačiū vancouveriečiams.

J. Yla
KLLD CK Sekr.

LABAI DIDELI POZICIJŲ SKIRTUMAI NEPAŠALINTI

Cairo. — Izraelio gynybos ministro Ezer Weizman apsilankęs Egipto sostinėje ir pasitaręs su prezidentu Sadatu nepašalinio didelio pozicijų skirtumo, sako Sadatas. Jis taipgi sako, kad tie skirtumai daugiausia siejasi su palestiniečių klausimu.

Kaip atrodo, tai apie jokių susitaikimą šiuo laiku negali būti nė kalbos. Nekalbama nei apie derybų tarp Izraelio ir Egipto atnaujinimą.

JO PATIES PARTIJA ATISAKO JI GELBĖTI

Roma. — "Il Popolo," Krikščionių demokratų partijos organas, pareiškė, kad negalima daryti ir nebus jokių daroma jos vado Aldo Moro grobikams nusileidimų. Vadinas, jo partija atsisako ji gelbėti iš grobikų rankų. Tai atsakymas į Moro valdžiai savo ranka rašytą laišką, kuriame jis prašo ji gelbėti.

UŽMUŠĖ 29 ŽEMDIRBIUS

Iš Lotynų Amerikos šalies El Salvador sostinės San Salvadore praneša, kad kovo 30 dieną valdžios armijai malšinant fermerių protesto demonstraciją, buvo užmušti 29 žemdirbiai, o 50 sužeista.

Farmeriai demonstravo už geresnį gyvenimą.

Keisti moralistai

J. YLA

Negirdėtą triukšmą sukėlė taip vadinami ruonių užtarėjai. Jie išvystė didžiausią kampaniją prieš ruonių medžiotojus per spaudą, televiziją, rengė protesto mitingus, siuntė žmones į medžioklės sritį, kad sutrukdyt medžiotojams. Buvo "atstovų" iš užsienio, keli JAV senatoriai.

Klausimas, kodėl gi toks triukšmas prieš ruonių medžioklę? Tiesa, jauni ruoniai atrodo labai gražūs, balti jų gyvūnėliai. Bet aš nemačiau nieko ypatinga tame. Stirnos, briedžiai, kiškiai, fazanai taipgi gražūs gyvūnėliai. Niekas, tačiau, nerengia protestų prieš tuos, kurie juos šaudo.

Reikia atsiminti, kad sausumos žvėris medžioja žmones, kurie tai daro sporto sumetimais. Jiems nereikia tų žvėrių pragyvenimui. Tuo tarpu tie, kurie medžioja ruonius, priversti tą daryti todėl, kad jie turi gyventi iš to. Tai žuvininkai, kurie, pardavinėdami ruonių kailiukus, maitina savo šeimas. Sportiniai medžiotojai daugiau žvėrelių ir paukščių iš-

šauda, bet niekam tas nerūpi.

Ruonių medžioklė yra vyriausybės kontroliuojama. Leidžiama tiek jų užmušti, kad nenukentėtų jų veislė. Palieka užtektinai jų, kad ruonių skaičius nemažėtų.

Ruonių užtarėjų judėjimas prasidėjo, kai nekurios aukštos ponios pasiskelbė, kad jos nepirks futūr iš žvėrelių, ypač ruonių, kailių. Vienas francūzas pramoninkas norėjo įsikisti su savo bizniu. Girė, jis aprūpins ponias dirbtiniais kailiukais, tik nelieskit ruonių. Tai buvo gudrus planas savo bizniui pakelti.

Žmogus yra mėsaėdis gyvūnas. Jis šimtais tūkstančių muša galvijus, avis, kiaules, paukščius. Kiek sunaudojama kalakutų ryšių su kalėdomis! Medžiotojai nušauna daugybę briedžių, stirnų, ančių, žasų.

Kuo ruonis skiriasi nuo sakysime, ėriukų ir kitų tokių "nekaltų" gyvūnėlių?

Tie "moralistai," kurie kasmet triukšmauja dėl ruonių, daro gražų biznį sau. Jie surenka nemažai pinigų iš žmonių, kuriems širdis suminkština jų propaganda. Jie net savo laivus turi.

Besiklausant New Yorko orkestro

Lietuvą nuolat lanko geriausi muzikiniai kolektyvai iš viso pasaulio. Neseniai kaunietis žurnalistas Vandalinas Junevičius savo korespondencijoje "Laisvėje" džiaugėsi, kad į Kauną atvyko koncertuoti puikus kanadiečių choras (Festival Singers of Canada). Aš irgi negaliu ne pasidalyti mintimis, kurios kilo besiklausant nuostabaus stygininkų ansamblio "Pro Arte," atvykusio į Vilnių iš New Yorko.

Pastarosiomis savaitėmis Vilniuje koncertavo žymūs muzikai iš Vengrijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos, Jugoslavijos, Vokietijos Federatyvinės Respublikos, iš Japonijos, Ispanijos ir kitų šalių. New Yorko muzikantai, atlikę vilniečiams tris skirtingas programas kovo 17, 18 ir 19 dieną, patvirtino plačiai paplitusią gerą nuomonę apie amerikiečių smuiko mokyklą. Visa tai, be abejonės, didelis nuopelnas ansamblio vadovo, Rafaelio Adleorio. Gimęs Vokietijoje, mokėjęs Izraelyje ir vėliau persikėlęs gyventi į JAV, šis artistinis dirigentas šičia anksčiau vadovavo Hutingtono ir Jamaicos simfoniniams orkestrams. Nuo 1975 metų jis diriguoja Westchesterio simfoniniams orkestrui.

Dabartinis jo sukurtas "Pro Arte" New Yorko kamerinis orkestras koncertuoja stambiausiose muzikiniuose Europos centruose, yra nuolatinis radijo programų "New York Times" dalyvis. Šio ansamblio muzikantai nustebo nepaprastu reiklumu savo menui, sau patiems. Visi orkestro dalyviai grojo labai intensyviai, su dideliu susikaupimu, ir grojimą ilie-dami tarsi visą savo būtybę, be galo preciziškai ir solistiškai. Iš jų atliekamų kūrinių, kurie iš pažįstomos lyg ir nieku neišsiskiria, dvelkė gilus jausmas ir išraiškinga mintis.

Ypatingą išpūdį padarė amerikiečio kompozitoriaus N. Dello Joio "Apmatymai apie Ekleziastą." Giliamintiškai nuskambėjo šio kūrinio Introduction (... viskam—savo laikas), Theme (... laikas gimti), Solemne (... laikas mirti), soave e leggiere (... laikas sėti ir nuimti der-

liu), Grave con ruvidezza (... laikas žudyti), Larghetto con leggerezza (... laikas užgydyti žaizdas) ir taip toliau—iš viso vienuolika dalių.

Klausantis, kaip kiekviena atliekama dalis akcentavo vieną kurį ypatingą "laiką," savaime plaukė per atmintį ne taip seniai mūsų patirtas "laikas mirti" ir "laikas žudyti," nejučia kilo vaizduotėje didingų tų "laikų" paveikslai. Muzika akcentavo mintį, kad tie "laikai" išplaukė vienas iš kito, kad tarp jų egzistavo nuosekliausias ryšys, kad vienas "laikas" buvo ankstesnio "laiko" rezultatas. Ir be pabrėžimo aiškėjo, kad kiekvieno laiko žmonės buvo atsakingi už vėlesnių laikų kančias ir tragedijas.

Ir su tikrai sukrečiančiu virpulių orkestras, rodos, perdavė tas milijonų herojų kančias, ir ryžtingas pastangas, kurių dėka atėjo "laikas užgydyti žaizdas" ir "laikas sėti ir nuimti derlių." Ekleziasto epochoje, prieš daugiau kaip porą tūkstančių metų, žmonija neturėjo laiko perspektyvos—ji tegalėjo tik atskirai, lyg niekuo nesusijusiais dalis išskaičiuoti tuos nesuprantamai besikaitaliojančius "laikus." O nuosekliai vienas po kito senatys muzikiniai tempai lyg šaukė pilnutėlei Vilniaus Filharmonijos salei, kad šiandien visu aiškumu išryškėjo tų istorijos "laikų" nuoseklumas, kad mes regime didingą pažangos procesą, vykstantį karštais zigzaguojančia linija. Žiurovų negalėjo nejaudinti Adagio literamente tempu atliekamas "bičiulystės ir taikos laikas."

Orkestras į Vilnių atvyko po koncertų Leningrade ir Rygoje. Toliau jis koncertavo Minske, Kijeve ir Maskvoje.

Džiugu, kad taip plačiai išsivystė muzikinis bendradarbiavimas tarp įvairių šalių, kad Vilnių lanko patys geriausi muzikinio pasaulio kolektyvai.

1978.III.20 J. Subačius

• Daugelyje šalių 50 procentų moterų sveria per daug. Per daug sveria taip pat apie 30 proc. vyrų ir 10 proc. vaikų.

Kalbos kultūros baruose

Tarybų Lietuvoje, kaip niekada anksčiau, rūpinamasi viešąja kalba, kovojama dėl jos kultūros. Didžiulį kalbos kultūrinį darbą dirba prieš dešimtį metų įsikūrusi Lietuvos TSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Vilniaus miesto kalbos sekcija, jos pavyzdžiu įsteigtos atitinkamos sekcijos visose didesniuose respublikos miestuose, rajonuose.

Vilniaus miesto sekcija, sutelkusi gausų ir aktyvų kalbininkų, šiaip kalbos brangintojų būrį, kuris akylai stebi Vilniaus miesto ir respublikinių įstaigų, organizacijų kalbą, renka, analizuoja klaidas ir reguliariai, kas mėnesį šaukiamuose savo susirinkimuose, vadinamuose kalbos kultūros pirmadieniuose, minėtų įstaigų, organizacijų, laikraščių, žurnalų, leidyklų, radijo ir televizijos žmones konkrečiais jų pačių pavyzdžiais moko, kaip saugoti gimtąją kalbą, kaip ją puoselėti ir gražinti.

Per dešimtį sekcijos veiklos metų jau įvyko per 90 tokių susirinkimų. Tuose susirinkimuose kalbininkų pastabų ir rekomendacijų klausėsi daugiau kaip 5000 žmonių, kurie tapo aktyviais gražios ir išpuoselėtos kalbos sklaidėjais ne tik Vilniuje, bet ir visoje Lietuvoje.

Sekcijų rekomendacijos yra dar veiksmingesnės todėl, kad jų narių pranešimai, pastabos, grožinės, mokslinės ir politinės literatūros kalbos recenzijos skelbiamos specialioje kalbos kultūros literatūroje—Vilniaus universiteto ir Kraštotyrininkų draugijos leidinyje "Mūsų kalboje," Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto leidiniuose "Kalbos kultūroje".

Plačiai savo puslapius kalbininkams yra atskleidę respublikos laikraščiai, žurnalai. Jau daug dešimtmečių radijas transliuoja kalbos kultūros valandėles. O nuo pernai metų tokias valandėles įsivedė ir Lietuvos televizija. Todėl nenuostabu, kad mūsų kalbos kultūros sąjūdis tapo visuotinis, o gimtąją kalbą puoselėja ne tik kalbininkai, bet ir inžinieriai, žemdirbiai, įvairiausių šakų mokslininkai. Visa tai davė gražių vaisių—mūsų viešoji kalba išties smarkiai pagerėjo, iš gražios, pasidarė nepalyginamai tobulesnė, negu buvo prieš antrąjį pasaulinį karą ir pirmaisiais pokariniais dešimtmečiais.

Be kalbos kultūros, taip pat plačios šviečiamosios veiklos (mūsų kalbai nusipelnusių žmonių sukaikė minėjimas, atsiminimų rinkimas), kalbos sekcijos dirba ir kitą didžiulį darbą—kasmetinėse kraštotyros ekspedicijose renka ir tiria vietovardžius. Pernai vasarą Ukmergės rajone vykusio tokia ekspedicija surinko dešimtis tūkstančių vietovardžių, asmenvardžių, gyvulių vardų, kurie labai praturtino lietuvių kalbos ir literatūros instituto fondus. Siemet panašią ekspediciją numatoma organizuoti Molėtų rajone.

Vytautas Buda

LAIKOSI PALIAUBŲ

Beirutas. — Palestinos Išsilaivimo Organizacija gerbia paliaubas Lebane ir nedaro jokių žygių prieš izraelitus. Palestiniečių vadas Yasir Arafat yra pažadėjęs kooperuotis su Jungtinių Tautų atsiųstomis taikai palaikyti jėgomis. Izraelio jėgos nebesiveržia giliai į Lebanoną.

Kūrybinių paieškų estafetė

Profesorė, biologijos mokslų daktarė J. Monstvilaitė.

Nuolatinės kūrybinės paieškos, neišsenkanti energija, atkaklumas siekiant iškelto tikslo—būdingi profesorės, biologijos mokslų daktarės, Lietuvos Žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto Vokės filialo herbicidų laboratorijos vedėjos Jadvygos Monstvilaitės bruožai. Svarbių laukų šeiminingai vadina ją Lietuvos žemdirbiai.

J. Monstvilaitė gerai žino praktikos poreikius ir gyvai atsiliepia į jos reikalavimus. Ketvirtį amžiaus ji paskyrė vienai opiausių žemdirbystės problemų—kovai su piktžolėmis. Mokslininkės sąskaitoje—apie 150 straipsnių, keletas knygų ir brošiūrų. Neseniai J. Monstvilaitė užbaigė daugelio metų darbą, kuriame paruoštos naujos, svarbios rekomendacijos žemdirbiams intensyvesnio laukų chemizavimo ir įdirbimo sąlygomis.

J. Monstvilaitė ne tik giliai tiria procesus, vykstančius augaluose, bet ir noriai dalijasi savo turtingu patyrimu—išauklėjo ištisą plejadą savo pasekėjų—jaunų mokslininkų. Ji—dažna ir laukiama

viešnia daugelyje respublikos ūkių. Geru patarimu mokslininkė padeda žemdirbiams jų svarbiame kasdieniniame darbe.

Kūrybinį savo prigimtį pradą motina perdavė dukteriai—Lietuvos TSR Valstybinio akademinio operos ir baletos teatro solistei, respublikos nusipelnusiai artistei Geidrei Kaukaitei, kuri šį sezoną pažymi savo kūrybinės veiklos dešimtmetį.

Puikūs vokaliniai ir sceniniai duomenys atnešė dainininkei pelnytą pasisekimą. Ji ne kartą atstovavo tarybiniam muzikos menui užsienyje. koncertavo geriausiose šalies salėse, garsiojoje Didžiojo teatro scenoje. Pernai G. Kaukaitė sėkmingai debiutavo pagrindiniame vaidmenyje Pučinio operoje "Madam Butterfly." Siemet ji pradėjo didelį ir atsakingą darbą—atlieka operų arijas, palydint sąjunginiam radijo ir televizijos didžiajam simfoniniam orkestrui. Šių arijų įrašai bus panaudoti ilgai grojančiam plokštelei.

Lietuvos TSR Valstybinio akademinio operos ir baletos teatro solistė G. Kaukaitė.

An appeal to president Carter on the human rights in USA

Rev. Ben Chavis, one of the Wilmington Ten, sent an open letter to President Carter last week from his prison cell in North Carolina. The Ten are civil rights activists jailed on frameup charges.

The letter was sent shortly before the huge March to Free the Ten held in Washington last Saturday. The letter said:

I pray that you will take time to read thoroughly this letter because the issue of human rights violations here inside the United States of America should be of a priority to you in light of your recent statements concerning alleged violations of human rights abroad.

I write to you with the utmost respect and sincerity, and I trust you will receive this letter in the spirit of equal justice and freedom for all people.

It has been exactly one full year since my first letter to you about the national disgrace and injustice of the Wilmington Ten and other "political prisoners of conscience" imprisoned in the nation. And I might add that this is my third letter to you appealing for action from your good office to free the Wilmington Ten, the Charlotte Three, George Merritt, Imari Obadeli and all political prisoners who have been persecuted in the United States as a result of racial and political repression through the deliberate abuse of the judicial system.

Yes, Mr. President, I am aware it may be embarrassing to admit that there are in fact political prisoners in our country. But certainly, it has become extremely hypocritical for you to remain silent about the domestic violations of human rights while proceeding to proclaim a selective foreign policy based on human rights.

Should not the protection of human rights begin at home? Is it not proper for me to appeal directly to you? Do you not have a sworn responsibility to "preserve, protect, and defend" the civil rights of all citizens?

In regard to the Wilmington Ten, do you, as President, intend to permit the State of North Carolina to continue to violate the Constitution of the United States, the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights and the Helsinki Final Act?

In the name of Jesus of Nazareth, I ask you to immediately free all political prisoners in the United States.

SANTA CLARA, CALIFORNIA

Mirus

John Ginet [Ginaitis]

Reiškiu nuoširdžią užuojautą žmonai Marijonai, dukrai Louise ir jos šeimai ir kitiems giminėms ir artimiesiems. Ir aš liūdžiu kartu su jumis.

ANNA DOCKUS [DEMSKIS]

Detroit, Mich.

MONT. ST. HILAIRE, QUE., CANADA

LIŪDNAS PRISIMINIMAS Kazimeras Zienius

Mirė 1977, balandžio 1 d.

Liūdnai praslinko vienas ilgesio metas, kai tu palikai mus, mano mylimas gyvenimo drauge. Palikai sūnų, marčią ir du anukėlius. Buvai drūtas kaip ažuolas, bet žiauriai ligą pakirto tavo sveikata ir turėjai skirtis su mumimi.

Išsėkis ramiai mūsų mylimas gražiame Cote de Neiges kalnelyje, o mes niekada tavęs nepamiršim.

Žmona—EMILIJA
Sūnus—RAYMOND su šeima

“Laisvės” reikalai

Žemiau skelbiame aukas gautas nuo kovo 16 d. iki kovo 30 d.

G. Račkauskas, Toronto, Ont., Canada	\$75.00
Juozas Yankus, No. Cape May, N. J.	50.00
J. Zemaičiai, Cleveland, Ohio, prisiminimui mirusios dukters Julia R., per J. Petraus	40.00
Konstance Kalvelis, Lewiston, Maine	15.00
Ona Raskevich, Ottawa, Ont., Canada	10.00
A. Quater, New York City, N. Y., sveikina Moterų Klubą nares su kovo 8 d., per N. Ventienę	10.00
Teresė Simas, Jamaica, N. Y.	10.00
I. Kamarauskas, Oakland, Cal., per S. Karosienę	10.00
Jonas Senkus, Worcester, Mass., per J. Petkuną	10.00
Alex Dzingelis, Flushing, N. Y.	10.00
Simon Mazulaitis, Victoria, B. C., Canada	9.00
Mrs. M. Baltuška, Grand Bend, Ont., Canada	5.00
Olga Večkys, Haverhill, Mass.	5.00
Anna R. Lipman, New Hope, Pa., prisiminimui mirusios motinos A. Akelaitienės	5.00
J. Janecys, Millet, Alberta, Canada	5.00
Frank Ramanauskas, Dorchester, Mass.	5.00
Stanley ir Natalie Gavcus, Hot Springs, Ark.	2.00
Elena Brazauskas, Hartford, Conn.	2.00
J. Kaušyla, Montreal, Que., Canada, per B. Kvietinską	1.00
J. ir E. Katinis, Easton, Pa.	1.00

Sirdingai dėkojame.

SVEIKINIMAI “LAISVES” SUVAŽIAVIMUI

Gerbiami Draugai,

Sveikiname “Laisvės” dalininkų suvažiavusius dalyvius, “Laisvės” kolektyvą, spaudos platintojus, skaitytojus. Linkime jiems ryžto, energijos jų darbuose, kad laikraštis gyvuotų dar daug metų.

Laikraščio paramai siunčiame \$25.00.

Paul ir Aldona Aleknai
St. Petersburg, Fla.

Gerbiami Draugai,

Sveikiname “Laisvės” dalininkų suvažiavimo dalyvius. Linkime, kad pravesių sėkmingus tarimus laikraščio geroi. Taipgi sveikiname “Laisvės” kolektyvą, vadininkus, skaitytojus ir rėmėjus.

Tegyvuoją “Laisvė” dar ilgus metus, nešdama apšvieta ir pažangias idėjas—Siunčiame paramai \$300.00.

LLD 45 kp. Valdyba ir nariai
St. Petersburg, Florida

Jurgis ir Sofija Stasiukaiciai, Fairview, N. J., sveikina “Laisvės” dalininkų suvažiavimą su \$100.

John Orman, Richmond Hill, N. Y., sveikina su \$5.

Linkime “Laisvės” dalininkų suvažiavimui sėkmės. Prisiunčiame \$20 laikraščio reikalams.

K. ir A. Naravai
Shenandoah, Pa.

K. Paciūnas, Elizabeth, N. J., sveikina su \$10.

J. Barcas, Wasaga Beach, Ont., Canada, sveikina su \$5.

P. Markus, Glencoe, Ont., Canada, sveikina su \$5.

Pranas Yakštys, Richmond Hill, N. Y., sveikina su \$20.

Iš Brockton, Mass., per C. Ustupą sveikina suvažiavimą:
A. ir J. Skirmantai \$20.00
K. Kulosa 20.00
Mrs. Vaitekūnienė 10.00
V. Stočkus, prisiminimui mirusio vyro Jono 5.00
B. Orantienė 2.00

Viso \$57.00

Antanas Globičius, Wilkes Barre, Pa. siunčia linkėjimus dalininkams “Laisvės” suvažiavime ir linki “Laisvei” dar ilgai, ilgai gyvuoti. Prisiunčia \$50 auka.

Lietuvių Literatūros Draugijos 28 kp., Waterbury, Conn., sveikina “Laisvės” šerinininkų suvažiavimą su \$25 auka. Mes linkime kad suvažiavimas padarytų geras tarimus ir kad “Laisvė” dar galėtų gyvuoti per daug metų.

Linkime geros sveikatos redakcijai ir administracijai ir visiems darbininkams, kurie dirba dėl “Laisvės”; linkime kad jie būtų sveiki ir dar ilgai galėtų dirbuoti.

LLD 28 Kuopos nariai.

Suzanna Kazokytė-Jones, Frackville, Pa., sveikina su \$20.

Sveikinu “Laisvės” šerinininkų suvažiavimą. Linkiu geriausio pasisekimo ir sveikatos jūsų visuose darbuose, kad “Laisvės” dar ilgai gyvuotų. Siunčiu \$20.

Konstancija Thomas
Endwell, N. Y.

Sveikinu “Laisvės” suvažiavimą ir linkiu visiems dalyviams geros sveikatos ir sėkmės. Labai svarbu, kad “Laisvė” galėtų išsilaikyti kuoilgiausiai, o tas priklauso nuo redaktorių ir darbininkų sveikatos. Dėl sustiprinimo siunčiu \$15.

R. Merkis
Philadelphia, Pa.

Sveikiname “Laisvės” dalininkų suvažiavimo dalyvius ir visus skaitytojus, o svarbiausia tai linkime visam personalui, kad būtų sveiki ir dar palaikytų “Laisvę” daug metų ir skleisų teisingas žinias. Taipgi siunčiame mažą dovanelę \$15 paramai.

LLD 145 Kuopa
Los Angeles, Cal.

New Yorko Aido Choro žinios

Kaip paprastai, Aidiečiai renkasi kas šeštadienis į choro repeticijas. Šiuo laiku ypatingai stropiai mokomės naujų labai gražių dainų iš Lietuvos, ir ruošiamės prie mūsų metinio koncerto, kuris įvyks gegužės 21 d. Laisvės patalpose.

Mes Aidiečiai jaučiamės labai laimingi, turėdami tokią sumanią ir energingą mokytoją Mildred Stensler. Nors mūsų dainininkų sastatas kiek sumažėjęs, bet mes turime ir solistų, būtent Viktorą Bekerį ir Nelę Ventienę. O paskutiniu laiku į dueta gražiai įsijungė ir Tessie Stočkienė. Tik gaila, kad Ona Čepulienė su savo gražiu balsu dėl ligos negali lankyti pamokų. Linkime tau, Onute, sustiprėti ir vėl dalyvauti su Aidiečiais.

Praeitą šeštadienį buvom pradžiuginti, kai po ilgo nesimatymo pamokose dalyvavo ir choro pirmininkas Povilas Venta. Jis tik grįžo iš viešnagės, atlankęs draugus St. Petersburg, Fla. Ant greitųjų paruošė savo pirmininkų sutiktuves—ir dar ne bet kokias, net su velykiniais margučiais ir kitokiomis vaisėmis.

Povilas labai patenkintas savo kelione. Jis, tarp kitko, mus pasveikino nuo saintpetersburgiečių. Plačiai papakojo apie jų veiklą. Mums itin buvo malonu išgirsti apie jų didžiulį chorą, kuriam vadovauja gabi mokytoja Adelė Pakalniškienė.

Juk daugelis jų choristų, tai vis buvę Aidiečiai. Mes juos visuomet maloniai prisimename. Deja, pabūgę šalčių, jie patraukė į “šiltus kraštus” ir ten gražiai įsikūrė Floridoje. Veikimas eina plačiu mastu, kaip organizaciniai taip ir meniniai. O reikalui esant, jie gana stambiai paremia ir mūsų pažangią spaudą.

Dabar tik lauksime mielių svetelių iš visur atvykstant į Aido Choro koncertą.

Ši kartą po pamokų su vaisėmis prisidėjo:

Adelė Lupshevicz,
Tessie Stočkus,
Nellie Venta,
Julia Lazauskienė,
Mildred Stensler,
Ona Babarskienė ir
Nellie Shumbris.

Ir su pavasario pirmomis gėlemis prisidėjo Bronė Keršulienė.

Visoms didelės ačiū.

N. Buknienė

Sekmadienį, balandžio 16 d., Lietuvių Kooperatyvinės Bendrovės [“Laisvės”] dalininkų suvažiavimas 10 val. ryto, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, New York. Po suvažiavimo 2 val. bus pietūs. Kviečiame visus apylinkės lietuvius dalyvauti. Auka \$7.

Ką veikia New Yorko pažangios moterys

New Yorko Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyko kovo 21 d., Laisvės salėje. Susirinkimą atidarė Klubas pirmininkė Ieva Mizarienė, o susirinkimą praversti išrinkta Nastė Buknienė.

Klubas pirmininkė duodama raportą, kalbėjo apie Klubą veiklą. Ji džiaugėsi, kad pasisekė kovo 8-tos dienos minėjimo renginys. Ji sakė daug nekalbėsianti, nes visos matėte jos aprašymą iš rengimo “Laisvėje.” Dėkojo visoms draugėms, kurios prisidėjo su darbu bei aukomis.

Kitų valdybos narių raportai išklausti ir užgirti. Užrašų sekretorė Bronė Keršulienė, finansų sekretorė Anne Yakštis, išdėstinė Nelė Ventienė ir dovanų komisijos narės Nastė Buknienė ir Julia Lazauskienė raportavo iš savo veiklos. Visa mūsų valdyba veikia tikrai sutartinai.

Per Nastę Buknienę sveikina mūsų Klubą nares “Tarybinės Moters” redaktorė Birutė Boreišienė. Klubietės įvertina tai, kad mūsų sesės Lietuvoje nepamiršta mūsų. Dėkojame N. Buknienei už perdavimą linkėjimų.

Mūsų sergančios klubietės: Nastė Buknienė ką tik persirgo “flu.” Ji dėkojo klubietėms už išreikštą užuojautą. Ona Keraminienė pasidavė ligoninėje operacijai. Emilija Liepienė irgi serga. J. Lazauskienė pranešė apie K. Caikauskienę. Sakė, kad Kažiūnė gerai prižiūrima slaugimo namuose, bet jai nuobodu. Klubietės išreiškė užuojautą sergančioms narėms.

Kadangi balandžio 16 d. įvyks “Laisvės” Bendrovės dalininkų suvažiavimas. Jam pasveikinti paskirta \$100. pasveikinti delegate išrinkta Ona Babarskienė. Taipgi paskyrėme \$50 Gegužės Pirmosios ruošimo komitetui.

Klubietės nutarė išrašyti “Laisvę” Danutei Šumskienei Kaune, kuri niekad mūs nepamiršta.

Išrinkome komisiją iš Ilesės Bimbienės ir Sofijos Stasiukaitienės peržiūrėti praėjusių metų finansų knygas.

Mirė Juzė Pužauskienė

Balandžio 4 d., antradienį, mirė ilgametė New Yorko Lietuvių Moterų Klubą narė ir viso pažangaus judėjimo rėmėja Juzė Pužauskienė. Juzė sirgo ilgokai ir mirė North Shore University ligoninėje, Manhasset, L. I. Ji ilgus metus gyveno Woodhaven, bet prieš kiek laiko persikraustė pas dukrą ir žentą Sylviją ir Algirdą Bukas, Sands Point, N. Y.

J. Pužauskienė pašarvota Haven Hill Funeral Home (J. Garšvos), 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Laidotuvės bus šeštadienio rytą, balandžio 8 d.

Reiškiame giliausią užuojautą jos vienturtei dukrelei, mums gerai žinomai buvusiai Aido Choro pianistei ir mokytojai Sylvijai ir jos vyrui Algirdui Bukas.

Ieva Mizarienė

Cleveland, Ohio

Kovo 18 d. mirė ilgametė “Laisvės” skaitytoja Stella Raubo ir palaidota kovo 21 d. Ji buvo žmona velionio Benne Raubo.

Nuliūdime liko dukra Irene Wiersch, kuri mums šią liūdną žinią pranešė. Taipgi liko anūkai Barbara Stella Rose ir Edward B. Wiersch, sesuo Jeanette Kaufman ir brolis Anthony Krutis.

Mes reiškiamo gilią užuojautą artimiesiems.

IM

Brockton, Mass.

APLANKIAU LIGONIS

Mariam Gutauskienė randasi Woodridge House Nursing Home, 596 Summer St. Jai kairioji pusė suparalyžuota. Ten pat randasi ir Adolf Lucius ir senas pažįstamas Jurgi Kamandulis.

Su jais pasikalbėjome, kaip seniau veikdavome, o dabar turime išsėtis, nes veikti nebepajėgiame.

Aš dar vis šiaip taip veikiu, nors ir mane 1976 metų gruodžio mėnesį buvo ištikęs priepuolis (stroke). Keturias savaites išbuvau ligoninėje. Dabar šiaip taip judu, nepasiduodu.

Pirmininkas Charles Ustupas

Mirė Adelė Petraitienė

Miami Beach, Floridoje staiga (nuo smūgio) mirė New Yorko Lietuvių Moterų Klubą narė, “Laisvės” skaitytoja ir pažangaus judėjimo rėmėja Adelė Petraitienė. Jos palaikai buvo parvežti į Little Neck, L. I., kur gyvena jos sūnus ir pas kurį ji gyveno prieš išvykiant į Floridą. Ji buvo palaidota antradienį, balandžio 4 d.

Nuliūdime liko dvi dukros, sūnus ir jų šeimos.

Reiškiame giliausią užuojautą Adelės artimiesiems.

Ieva Mizarienė

Dėkojame

Buvę New Yorkiečiai, o dabar St. Peterburgo gyventojai, Verutė ir Valys Bunkai prisituntė “Laisvės” kolektyvui iš savo sodo grapefruitu.

Dėkojame jiems širdingai. **Administracija**

Pramogų kalendorius

BALANDŽIO 23 D.

Liet. Literatūros Draugijos 28 kuopa rengia MOTHERS DIENOS minėjimą—48 Green Street svetainėje, Waterbury, Conn. Bus dainų programa ir pietūs.

GEGUŽĖS 7

Hartfordo Laisvės Choras ruošia pietus su šokiais. Prashome dalyvauti. Įvyks: 1:30 val., 157 Hungerford St., Hartford, Conn., auka \$4.50.

GEGUŽĖS 21 D.

Aido Choro metinis koncertas, 2 val. po pietų, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

BIRŽELIO 4

Hartfordo Laisvės Choras rengia pavasarinį koncertą su menine programa ir pietumis. Bus svečių iš toliau. Kviečiame visus. Įvyks: 1 val., 157 Hungerford St., Hartford, Conn.

Santa Clara, Cal.

Kovo 26 d. mirė “Laisvės” skaitytojas ir rėmėjas Jonas Ginaitis (Ginet), ilgus metus gyvenęs Detroit, Mich.

Reiškiame užuojautą jo artimiesiems. **IM**

BRIEFS

I received a charming hand painted card from Anna Kazlauskas. She says in part: “We were singing together and dancing with the group. We had really good time in those days.”

Anna has to take three busses to get to Laisve's hall. That's why we haven't seen her for a long time. But she says she hopes to see us again at one of our meetings. We hope so, too.

Spring is here—birds are back. Now for about a week already I hear them early every morning. Hard winter is behind us and life seems to turn a new leaf.

Almost half of all New Yorkers are afraid to walk their neighborhood streets alone at night, according to a survey of 13 cities.

Detroit Mayor Coleman A. Young has set aside the week of April 9-16 to commemorate the late Paul Robeson's 80th birthday with a full week of entertainment and education programs.

Saturday, April 8 Youth March for Jobs rally, vigil

and lobby takes place in Washington.

Thousands of youth of all races, participating in a responsible demonstration in the nation's capital, will have an important impact on public opinion. Youth are serious about acting to secure a job and a decent future. The burden will be publicly placed on the society and government to provide youth with an opportunity to work.

The American Committee For Protection Of Foreign Born is pleased to announce a weekly radio program, “The Voice of the Immigrant,” in cooperation with Station WLBI, at 9 A. M. every Sunday morning. There have already been several broadcasts.

Ukrainian Dnipro Dancers present Slavic Folk Dance Festival Saturday—7:30 P. M., May 6, 1978. Place: Murry Bergtraum High School, 411 Pearl Street, New York (East of the Municipal Building).

Admission: Four dollars and advance sale only. Call 473-8421 evenings. **Iise**